

ການປະເມີນຜົນ ວົງກາງານ ໄຄສະນາເຜີຍແຜ່ ດ້ວນການອະນຸລັກ ເສື້ອໂຄ່ງ ຢູ່ທີ່ ປາສະ່ງຫວນ ແຫ່ງຊາດ ນັ້ງແອດ - ພູເລີຍ

ໄດຍ: ສັນຕິ ໄຊບັນຍາ, ດຣ. ອາລິນ ຈອນສັນ ແລະ ມະໄລຄຳ
ດວງດາລາ
ເມສາ 2006

ການປະເມີນຜົນ ວຽກງານ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ດ້ານການອະນຸລັກ ເສື້ອໂຄ່ງ ຢູ່ທີ່ ປ່າສະຫຸວນ ແຫ່ງຊາດ ນັ້ນແອດ - ພູເລີຍ

ຫົວຂໍ້ເພື່ອອ້າງອີງ

ສັນຕິ ໄຊບັນຍາ, ດນ. ອາລິນ ຈອນສັນ ແລະ ມະໄລຄຳ ດວງຕາລາ, ເມສາ 2006. ການປະເມີນຜົນ ວຽກງານ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ດ້ານການອະ ນຸລັກເສື້ອ ໂຄ່ງ ຢູ່ທີ່ ປ່າສະຫຸວນ ແຫ່ງຊາດ ນັ້ນແອດ - ພູເລີຍ

ເອກະສານສະບັບນີ້ ອະນຸຍາດໃຫ້ ອົງການຕ່າງໆ ທີ່ມີຈຸດປະສົງ ຈະພິມ ຫຼື ນຳ ເອົາຂຶ້ມູນ ຈາກເອກະສານສະບັບນີ້ ເພື່ອການສຶກສາໂດຍບໍ່ໄດ້ຫາຜົນກຳໄລ ກໍ່ສາມາດ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງ ຂໍອະນຸຍາດ ຈາກອົງການ ອະນຸລັກ ສັດປ່າ ປະຈຳ ສປປ ລາວ ແຕ່ຕ້ອງອ້າງອີງຜູ້ຂູ່ງ.

ໜັງປົກ

ຮູບສໍາມະຊີກ ໃນທຶນງານ ກໍາລັງເລືອກ ແລະ ສຳພາດຊາວບ້ານ (ຖ່າຍພາບໂດຍ: ທ. ສັນຕິ ໄຊບັນຍາ, ອົງການ ອະນຸລັກ ສັດປ່າ ປະຈຳ ສ ປ ປ ລາວ). ຮູບໜັງປົກ ແມ່ນ ພູເລີຍ. (ຖ່າຍພາບໂດຍ: ດນ. ອາລິນ ຈອນສັນ, ອົງການ ອະນຸລັກ ສັດປ່າ ປະຈຳ ສ ປ ລາວ).

ບໍ່ອນເວັບເອກະສານ

ອົງການ ອະນຸລັກ ສັດປ່າ ປະຈຳ ສ ປ ປ ລາວ
ໜ່ວຍ 17, ບ້ານ ສີສະຫວາດ, ເມືອງ ຈັນທະບູລີ
ແຂວງ ນະຄອນຫຼວງ ວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ
ໂທ/ແຟັກ 856 21 215400 & 243602
Email: wcs@wes.org

ຜົນໄດ້ຮັບ, ການແປຄວາມໝາຍ, ການສະຫຼຸບ ແລະ ຂໍສະເໜີແນະຕ່າງໆ ທີ່ ຂຽນ ຢູ່ບົດລາຍງານ ສະບັບນີ້ ເປັນຄວາມຄືດເຫັນ ຂອງຜູ້ຂູ່ງ ບົດລາຍງານເອງ ເຊິ່ງ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ນະໂຍບາຍ ຂອງອົງການ ອະນຸລັກ ສັດປ່າ ຫຼື ຂອງລັດຖະບານ ແຫ່ງສປປ ລາວ ແຕ່ຢ່າງໃດ.

ສາລະບານ

1. ບົດນຳ	3
2. ພັນທີສໍາຫຼວດ	4
3. ວິທີການສໍາຫຼວດ	5
3.1. ການຝຶກອົບຮົມ	5
3.2. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳ	5
3.3. ການປະເມີນຜົນ	5
3.4. ຫົມງານສໍາຫຼວດ	6
3.5. ຂັ້ນຕອນການພົວພັນ	6
3.6. ຮູບແບບການສໍາຫຼວດ	7
3.7. ການຄັດເລືອກ ຜູ້ໃຫ້ສໍາພາດ	7
3.8. ຂັ້ນຕອນການສໍາພາດ	7
3.9. ການວິເຄາະຂັ້ມັນ	8
4. ຜົນການສໍາຫຼວດ	8
ເສືອໂຄ່ງ	10
ລະບຽບ ແລະ ກິດໝາຍ ກ່ຽວກັບສັດປາ	12
ວຽກງານໄຕສະນາເຜີຍແຜ່	16
ພາກຫຼວດທີ່ໄປ	18
ເອກະສານອ້າງອີງ	24
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ບັນດາບ້ານເບື້າໝາຍ	25
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ບັນດາບ້ານເບື້າໝາຍ	25
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2: ແຜນທີ່ບ້ານ ແລະ ຕ້າຍທະຫານ	26
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3: ແບບຟອມສໍາພາດ	27

1. ບົດນຳ

ດັ່ງທີ່ຮູ້ດີແລ້ວວ່າ ກົດໝາຍ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ບັນຢັດໄວ້ວ່າ ສັດປ່າ ກໍ່ຄືຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເປັນຂອງເວົ້າ ຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດ, ພາຍຄວາມວ່າ ປະຊາຊົນລາວ ບັນດາເຜົ່າ ຫຼືໜ່າຫ່າງໄກສອກຫຼົງກາ ມີສິດທີ່ຈະເອົາສັດປ່າມາ ເປັນອາຫານ ແຕ່ບໍ່ອະນຸຍາດ ໃຫ້ເອົາມາຂ່າຍ. ເນື້ອໃນຈິດໃຈ ຂອງກົດໝາຍແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແມ່ນເພື່ອໃຫ້ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ນຳໄຂ້ຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ມີຢູ່ຢ່າງປະຍັດເພື່ອໃຫ້ມີໄຊ້ຍາວນານ. ແຕ່ນັ້າເສຍດາຍທີ່ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ຍັງບໍ່ເຂົ້າໃຈ ເຖິງເນື້ອໃນຈິດໃຈຂອງກົດໝາຍ. ເຊິ່ງມັນໄດ້ສະແດງອອກ ໂດຍການ ທຳລາຍ ຖືນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງສັດປ່າ ແລະ ການລ່າສັດປ່າ ແບບດັບສູນເພື່ອເປັນສິນຄ້າ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ບໍລິໂພກ ຢູ່ໝາຍໃນ ແລະ ຂາຍອອກໄປຕ່າງປະເທດ. ສົ່ງເຫຼົ່ານີ້ຈະຮັດໃຫ້ພິດ ແລະ ສັດ ສົ່ງຕໍ່ການສູນພັນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເສື້ອໂຄ່ງ. ຍິ່ງໄປກ່ວານັ້ນ ຈະຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນ ບັນດາເຜົ່າທີ່ອາໄສທຳມະຊາດຢູ່ ໃນການດຳລົງຂີວິດຫຼຸກຈົນ ຍັນວ່າອາຫານ ການກິນບໍ່ພຽງພໍ. ເຊິ່ງມັນບໍ່ສອດຄ່ອງກັບແຜນຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມຫຼຸກຈົນ ຂອງລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ. (ໄຊບັນຍາ 2006).

ສົ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ຮັດໃຫ້ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ນຳໄຂ້ຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແບບດັບສູນ ແມ່ນຍົນຄວາມບໍ່ເຂົ້າໃຈ ຫຼື ໜູ້ຜູ້ທີ່ເຂົ້າໃຈກໍເມີນເສີຍຕໍ່ລະແບບກົດໝາຍຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າທີ່ດຳລົງຂີວິດ ຢູ່ໄກສິດຕິດແຫດ ກັບທຳມະຊາດ ບໍ່ມີໂອກາດໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍຕ່າງໆ ຍິ່ງໄປກ່ວານັ້ນ ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ເຫັນຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນ ຂອງຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ທີ່ເຂົາເຈົ້ານຳໄຊ. ເຊິ່ງມັນສະແດງອອກ ໃນການນຳໄຂ້ຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແບບດັບສູນ. ສົ່ງເຫຼົ່ານີ້ຈະຮັດໃຫ້ແຫ່ງອາຫານ ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າຂາດເຊີນ, ເປັນອຸປະສົກຕໍ່ການພັດທະນາ ແລະ ຄວາມສົມດຸນຫາງທຳມະຊາດ ຫຼຸດໜ້ອຍລົງ ໃນໄລຍະຍາວ (ໄຊບັນຍາ ແລະ ຄົນອື່ນໆ. 2005).

ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ດ້ານການອະນຸລັກ ອາດຈະເປັນຜົນໃນຫັນທີ່ຫັນໄດ, ແຕ່ກໍເປັນວຽກງານໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃນ ຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງປ່າສະໜາວນ ແລະ ການອະນຸລັກສັດປ່ານາງຊະນິດ. ການອະນຸລັກສັດປ່າກໍ່ຄືຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຍາມໄດ້ກໍຈຳເປັນຕ້ອງມີ ການປະກອບສ່ວນ ຂອງທ້ອງຖິ່ນເພື່ອ ກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນສຳເລັດໃນໄລຍະຍາວ. ເຖິງແມ່ນວ່າຜົນ ຂອງການໂຄສະນາ ຈະເຫັນຂ້າ ຖ້າຫຼັງປີໃສ່ກິດຈະກຳອື່ນໆ ຂອງການຄຸ້ມຄອງປ່າສະໜາວນ, ແຕ່ວ່າ ການສຶກສາ ແລະ ການປ່ຽນທັດສະນະ ຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນບັນດາເຜົ່າ ເຖິງການນຳໄຊ ຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຢ່າງຖືກວິທີ ແມ່ນເປັນສົ່ງຈຳເປັນ (ເຈົ້າອົບສັນ ແລະ ຄົນອື່ນໆ 1997) ແລະ ເຖິງແມ່ນວ່າ ວຽກງານໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຈະບໍ່ສາມາດປ່ຽນແປງ ພິດຕິກຳ ຂອງຄົນໄດ້ໂດຍກົງໂລດ ແຕ່ທ້າວ່າ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ບໍ່ເຂົ້າໃຈແຈ້ງ ເຖິງ ຄວາມຈຳເປັນ ຂອງຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຕໍ່ໂຕເຂົາເຈົ້າເອງແລ້ວ ເຂົາເຈົ້າກໍຈະບໍ່ໃຫ້ ຄວາມຮ່ວມມື ແລະ ບໍ່ເປັນ ເຈົ້າການ ໃນການຄຸ້ມຄອງຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດເຫຼົ່ານັ້ນ (ວັນນະລາດ & ແຮນໂຊລ 1999).

ໃນເດືອນ 7 ປີ 2004, ອົງການ ອະນຸລັກ ສັດປ່າ ປະຈຳ ສປປ ລາວ ໄດ້ນຳສະເໜີ ຜົນ ຂອງການສໍາຫຼວດ ຕໍ່ລັດຖະບານ ແຫ່ງສປປ ລາວ ແລະແຜນຄຸມຄອງ ເພື່ອອະນຸລັກ ເສືອໂຄ່ງ ແລະເຢື່ອ ຂອງມັນໃຫ້ຢູ່ຄູ່ກັບບໍ່ສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນັ້ນແອດ - ພູ ເລີຍ ໃນຕໍ່ຫັ້າ. ຜົນຂອງການສໍາຫຼວດ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຖ້າຈະແກ້ໄຂບັນຫາ ເສືອໂຄ່ງ ກິນສັດລົງ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດດັ່ງນີ້: ຖ້າເສືອກັດ ຫຼື ກິນສັດລົງ ຂອງໃຜ ຜູ້ນັ້ນຕ້ອງລາຍງານ ຕໍ່ເຈົ້າຫັ້າ ຫີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງ ເພື່ອກວດສອບ ແລະ ບັນທຶກໄວ້ເປັນຫຼັກຖານ ແລະປັບປຸງວິທີການລົງຮັດ ຄື: ລົງຢູ່ຄອກ ແລະຢ່າປ່ອຍເຊົ້າ ບໍ່ ແບບຊະຊາຍ, ມອກຈາກນັ້ນ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ ວຽກງານໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ໃຫ້ປະຊາຊົນ ບັນດາເຜົ້າເຂົ້າໃຈ ແລະ ແບ່ງດິນແບ່ງປ່າ (ຈອນສັນ ແລະຄົນອື່ນໆ 2004). ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ດ້ວມການ ອະນຸລັກເສືອໂຄ່ງ ໂດຍວິທີການ ສ້າງຮູບແບບ ການໂຄສະນາຊະນິດຕ່າງໆ ເພື່ອນໍາໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢູ່ຕາມບັນເວົ້າຂາຍ ຫີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນ ແລະ ອັນນີ້ມີຫຼັກສຳເນົາ ທີ່ສຳຄັນ ຫີ່ສຸດທີ່ຈະຕ້ອງ ໄດ້ ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

2. ພື້ນທີ່ສໍາຫຼວດ

ຢູ່ເມືອງ ວຽງທອງ, ແຂວງ ຫົວໝັນຈຳນວນ 10 ບ້ານ ແລະ ຄ້າຍທະຫານ 3 ແຫ່ງ ແລະເມືອງ ວຽງ ຄຳ, ແຂວງ ຫຼວງ ພະບາງ ຈຳນວນ 10 ບ້ານ ແລະ ຄ້າຍທະຫານ 2 ແຫ່ງ (ໃຫ້ເບິ່ງເອກະສານແນບຫ້າຍທີ 1).

ເຫດຜົນທີ່ເລືອກ ສະຖານເຫຼົ່ານີ້ ກໍ່ຍື່ອນວ່າ ອົງການ ອະນຸລັກ ສັດປ່າ ປະຈຳ ສປປ ລາວ ແລະ ບໍ່ສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນັ້ນແອດ - ພູເລີຍ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກິດຈະກຳ ຕ່າງດ້ານການອະນຸລັກ ຢູ່ສະຖານທີ່ຕັ້ງກ່າວ. ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນ ຫຼົມງານ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ດ້ວມການອະນຸລັກເສືອໂຄ່ງ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກິດຈະກຳ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ໃນ ການອະນຸລັກເສືອໂຄ່ງມາປີ 2004. ແລະ ອີກເຫດຜົນໜີ້ ທີ່ຄົດເລືອກເອົາບ້ານເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນ ຍັນ ຜົນຂອງ ການສໍາຫຼວດ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບ ຂອງເສືອໂຄ່ງ ໃນປີ 2003 ຫາ 2004 ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ບັນດາບ້ານ ເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນມີ ບັນຫາ ກ່ຽວກັບເສືອໂຄ່ງ ກິນສັດລົງ ໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ. (ຈອນສັນ ແລະຄົນອື່ນໆ 2004). ເຫດຜົນທີ່ເລືອກ ຄ້າຍທະຫານເປັນບ່ອນ ລົງສໍາຫຼວດ ກໍ່ຍື່ອນວ່າ ພະນັກງານ ບໍ່ສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນັ້ນແອດ - ພູເລີຍ ໃຫ້ຄໍາເຫັນວ່າປິນ ແລະ ລູກປິນທີ່ນາຍພານ ເອົາມາຍົງເສືອ ແລະ ສັດທີ່ເປັນອາຫານ ຂອງເສືອໂຄ່ງແມ່ນອາວຸດເສີກເຊື່ອມີ ກອງຫັບເທົ່ານັ້ນ ທີ່ເປັນກຳລັງປະກອບອາວຸດ.

3. ວິທີການສໍາຫຼວດ

3.1. ການຝຶກອົບຮົມ

ປີ 2004 ພະນັກງານ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ດ້ານອະນຸລັກ ຈາກອົງ ອະນຸລັກ ສັດປ່າ ປະຈຳ ສປປ ລາວຄື: ທ່ານ ສຸລື ສັກ ວັນນະລາດ, ທ່ານ ສັນຕິ ໄຊບັນຍາ ແລະ ທ່ານ ແຫວນວົງເພັດ ໄດ້

ຄູຝຶກ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ
ກ່ຽວຂ້າວວາງ

ສາ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດຈະກຳ. ຫຼັງຈາກນັ້ນທີມງານ ກໍລອງຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ກົດຈະກຳ ຂອງເຂົ້າເຈົ້າ ຢູ່ທີ່ບ້ານ
ຫ້ວຍຕົນ (ຂຶ້ເກົ່າບ້ານ ເດືອນບິນ), ເມືອງ ວຽງທອງ, ແຂວງ ຫົວພັນ, ບ້ານດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຊົນເຜົ່າຍັງວ.

3.2. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດຈະກຳ

ລະຫວ່າງວັນທີ 15/11/2004 ເຖິງ 30/12/2004,
ທີມງານ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ດ້ານການ ອະນຸລັກ ຂອງ
ເມືອງ ວຽງທອງ, ແຂວງ ຫົວພັນ ແລະ ເມືອງ ວຽງຄຳ,
ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ໄດ້ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ກົດຈະກຳ ຢູ່
28 ບ້ານ ທີ່ຢູ່ໃນ ແລະ ອ້ອມຂ້າງ ແຮດອະນຸລັກ ເສືອ
ໂຄ່ງ ກໍຄືປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນັ້ນແອດ - ພູເລີຍ
(ໃຫ້ເບິ່ງເອກະສານແນບທ້າຍທີ 2)

3.3. ການປະເມີນຜົນ

ເພື່ອປະເມີນຜົນ ຂອງການເຄື່ອນໄຫວ ກົດຈະກຳ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ດ້ານການອະນຸລັກ ຂອງທີມງານ ໂຄສະນາ
ເຜີຍແຜ່ ດ້ານການອະນຸລັກ ຢູ່ທີ່ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນັ້ນແອດ - ພູເລີຍ. ໃນເດືອນ 11 ປີ 2006 ທ. ສັນຕິ ໄຊ
ບັນ ແລະ ນ. ມະໄລຄຳ ດວງດາລາ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການສໍາ ຫຼວດ ຢ່າງເປັນລະບົບ ຈຳນວນ 15% ຂອງຈຳ ນວນ
ຄົນທັງໝົດ ຢູ່ເມືອງ ວຽງທອງ, ແຂວງ ຫົວພັນ ຈຳນວນ 10 ບ້ານ ແລະ ຄ້າຍທະຫານ 3 ແຫ່ງ ແລະ ເມືອງ ວຽງ ຄຳ

, ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ຈຳນວນ 10 ບ້ານ ແລະ ຄ້າຍທະຫານ 2 ແຫ່ງ ເຊິ່ງສະຖານທີ່ເຫຼື່ອນີ້ ເປັນບ່ອນ ທີ່ ທຶນານ ໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ ດ້ວມການອະນຸລັກ ໄດ້ຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳ (ໃຫ້ເບິ່ງເອກະສານແນບຫ້າຍທີ 2).

3.4. ທຶນານສໍາຫຼວດ

ສະມາຊິກໃນທຶນານ ປະກອບມີ ຖ. ສັນຕິ ໄຊບັນຍາ ພ້ອມດ້ວຍຜູ້ຊ່ວຍ ນ. ມະໄລຄຳ ດວງດາລາ, ຈາກອົງການ ອະນຸລັກ ສັດປ່າ ປະຈຳ ສປປ ລາວ ໂດຍການຊ່ວຍເຫຼືອ ຈາກທີ່ວໜ້າປ່າສະໜອງຫວວນ ແຫ່ງ ຊາດ ນັ້ນແອດ-ຝູເລີຍ ແລະ ຫ້ອງ ການສົ່ງເສີມ ກະສິກຳ- ປ່າໄມ້ ເມືອງ ວຽງທອງ, ແຂວງ ຫົວໜັນ ແລະ ເມືອງ ວຽງຄຳ, ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ (ໃຫ້ເບິ່ງຕາຕະລາງທີ 1).

ຕາຕະລາງທີ 1: ທຶນານສໍາຫຼວດ

ວັນທີ	ສະຖານທີ່	ທຶນານ	ພາກສ່ວນ
21-28/10/ 2005	ເມືອງ ວຽງຄຳ, ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ	ທ. ສັນຕິ ໄຊບັນຍາ	ອົງການ ອະນຸລັກ ສັດປ່າ
		ນ. ມະໄລຄຳ ດວງດາລາ	ອົງການ ອະນຸລັກ ສັດປ່າ
		ທ. ສົວອນ ສອນມະນີ	ຜູ້ປະສານງານເມືອງ, ຫ້ອງການສົ່ງເສີມ ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້
1-10/11/2005	ເມືອງ ວຽງທອງ, ແຂວງ ຫົວໜັນ	ນ. ມະໄລຄຳ ດວງດາລາ	ອົງການ ອະນຸລັກ ສັດປ່າ
		ທ. ຄຳປານ ສຸວັນພອນ	ຫົວໜ້າປ່າສະໜອງຫວວນ ແຫ່ງ ຊາດ ນັ້ນແອດ-ຝູເລີຍ, ອອງ ຫ້ອງ ການສົ່ງເສີມ ກະສິກຳ- ປ່າໄມ້
		ທ. ຄຳຫວັນ ພັນທະວົງ	ຫ້ອງການສົ່ງເສີມ ກະສິກຳ- ປ່າໄມ້

3.5. ຂັ້ນຕອນການພົວໜັນ

ທຶນານເຮັດກຳຂໍ້ມູນ ຢູ່ເມືອງ ວຽງທອງ, ແຂວງ ຫົວໜັນຈຳນວນ 10 ບ້ານ ແລະ ຄ້າຍທະຫານ 3 ແຫ່ງ ແລະເມືອງ ວຽງຄຳ, ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ຈຳນວນ 10 ບ້ານ ແລະ ຄ້າຍທະຫານ 2 ຄ້າຍ. ບ້ານ ແລະ ຄ້າຍທະຫານ ດັ່ງກ່າວ ແມ່ນບ່ອນທີ່ ທຶນານໄຄສະນາເຜີຍແຜ່ ໄດ້ລົງໄປເຄື່ອນໄຫວ ກິດຈະກຳໄຄສະນາເຜີຍແຜ່ ດ້ວມການອະນຸລັກ.

- ສະມາຊິກໃນທຶນານ ສະເໜີຈຸດປະສົງ ຂອງການສໍາຫຼວດ ຕໍ່ເຈົ້າເມືອງ ແລະ ຫົວໜ້າປ່າສະໜອງຫວວນ ແຫ່ງ
ຊາດ ນັ້ນແອດ-ຝູເລີຍ

ເລື່ອງສົນທະ ນາກັນທີ ໂດຍຫາບິດສົນທະນາທີ່ມ່ວນຂຶ້ນ ແລະ ກ່ຽວກັບການດຳລົງຊີວິດ ຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ ເພື່ອຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຮູ້ສຶກຜ່ອນຄາຍ ແລະ ສະບາຍໃຈ, ຈາກນັ້ນຈຶ່ງສືບຕໍ່ການສຳພາດບາງ ບ້ານກໍ່ຕ້ອງ ໄຊ້ພາ ສາແປ ແຊ້ນ: ພາສາລາວສູງ ແລະ ພາສາຂະໜຸ.

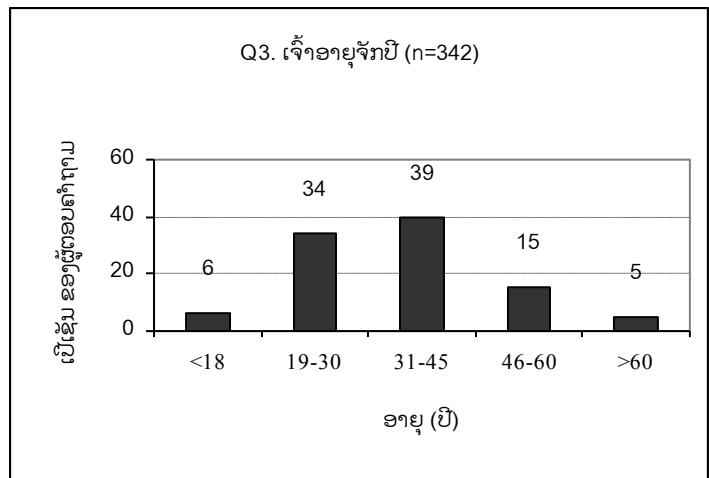
3.9. ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ຫຼັງຈາກເກັບຂໍ້ມູນຢ່າງສະໜາມ ເປັນທີ່ຮູບຮັບຍັງແລ້ວ ນ. ມະໄລຄຳ ດວງຕາລາ ກໍ່ປ້ອນຂໍ້ມູນທັງໝົດ ເຊົ້າ ເຄື່ອງຄອມພິວເຕີ. ຈາກນັ້ນ ທ. ສັນຕິ ໄຊປັນຍາ ກໍ່ວິເຄາະຂໍ້ມູນເພື່ອສຶກສາຜົນຂອງການສຳຫຼວດ. ວິທີການວິເຄາະແມ່ນວິເຄາະຕາມ ແຕ່ລະຄຳຖາມ.

4. ຜົນການສຳຫຼວດ

ທີມງານຖາມ ຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ ຈຳນວນ 455 ຄົນ ຄືດເປັນເປົ້າ: ຊາຍ 60% ແລະ ຍິງ 40% ວ່າເຂົາເຈົ້າຍືນດີ ໃຫ້ ພວກເຮົາສຳພາດບໍ. ປະກິດວ່າມີພົງ 342 ຄົນເຖິ່ງນັ້ນຍືນດີໃຫ້ຖາມ (75%) ແລະ ອີກ 25% ບໍ່ຍືນດີໃຫ້ຖາມ. ເກີດຜົນທີ່ ເຂົາເຈົ້າບໍ່ໃຫ້ຖາມກໍ່ຍ້ອນວ່າ ຍ້ານ, ອາຍ ແລະ ບໍ່ແມ່່ໃຈວ່າ ຂໍ້ມູນ ຫຼືເຂົາເຈົ້າບອກມັນ ຈະມີຜົນສະຫຼອນຫຍັງຕໍ່ຕະເຂົາເຈົ້າເອງ ແລະ ອີກເກີດຜົນໜຶ່ງກໍ່ຍ້ອນວ່າ ເຂົາເຈົ້າຍ້ານວ່າ ຈະມີໜ່ວຍງານໄດ້ໜຶ່ງ ພະຍາຍາມຖາມເອົາຄວາມລັບຈາກເຂົາເຈົ້າ.

ໃນຈຳນວນບັນດາ ຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ ທີ່ຍືນດີໃຫ້ຖາມ ສ່ວນ ໃຫຍ່ຍື່ແມ່ນ ຢູ່ລະຫວ່າງອາຍຸ 31 ຫາ 45 ປີ ຫຼື ຄືດເປັນເປົ້າເກົ່າກັບ (39%), ລອງລົງມາ ກໍ່ແມ່ນ ຜູ້ທີ່ມີອາຍຸລະຫວ່າງ 19 ຫາ 39 ປີ ຫຼື ຄືດເປັນເປົ້າເກົ່າກັບ (34%) (ໃຫ້ເບິ່ງກາບພິກທີ Q3). ກຸ່ມ ຄົນທີ່ມີອາຍຸ ລະຫວ່າງ 19 ຫາ 45 ປີ ເປັນກຸ່ມ ຄົນທີ່ສາງ ຄອບຄົວແລ້ວ ແລະ ມີໜ້າທີ່ເບິ່ງແຍ້ງ ຄອບຄົວ ແລະ ຍັງເປັນໄວ ທີ່ຫ້າວໜັນ, ເມື່ອມີໜ້າທີ່ ທີ່ຈະຕ້ອງຫາລັງຄອບຄົວ ດັ່ງນັ້ນ

ສົ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າ ຕ້ອງການແມ່ນລ່າສັດ ແລະ ເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແບບຍາດໄດ້ຍາດເອົາດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງຮັດ ໃຫ້ຄົນເໜົ້ານີ້ລ່າສັດປ່າ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍເກົ່າທີ່ຈະເປັນໄດ້ ເພື່ອເອົາໄປຂາຍເປັນສິນຄ້າ ເຊິ່ງມັນເປັນການລ່າແບບດັບສູນ. ເຊິ່ງກຸ່ມຄົນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນມີປະສົບການສູງໃນການລ່າສັດປ່າ ເຊິ່ງມັນສະແດງອອກ ຢູ່ບ່ອນວ່າພວກເຂົາສາມາດຮັບໂຕນິກ ບາງຊະນິດ, ໂຕພານ ແລະ ສັດອື່ນໆໄດ້ ແລະ ກໍ່ຈະລ່າສັດໃຫຍ່. ສ່ວນ ເດັກນັ້ອຍ

ທາກຳຝຶກ ການລ່າສັດນຳພໍ່, ບູ້ ແລະ ພໍ່ເຖິງ ແລະເຂົາກຳມັກລ່າ ແຕ່ສັດຊະນິດນ້ອຍ ຢ້ອນວ່າເດັກ ນ້ອຍເຫຼົ້ານີ້ແຈ້ງ
ບໍ່ມີປະສົບ ການບູ້າຍ.

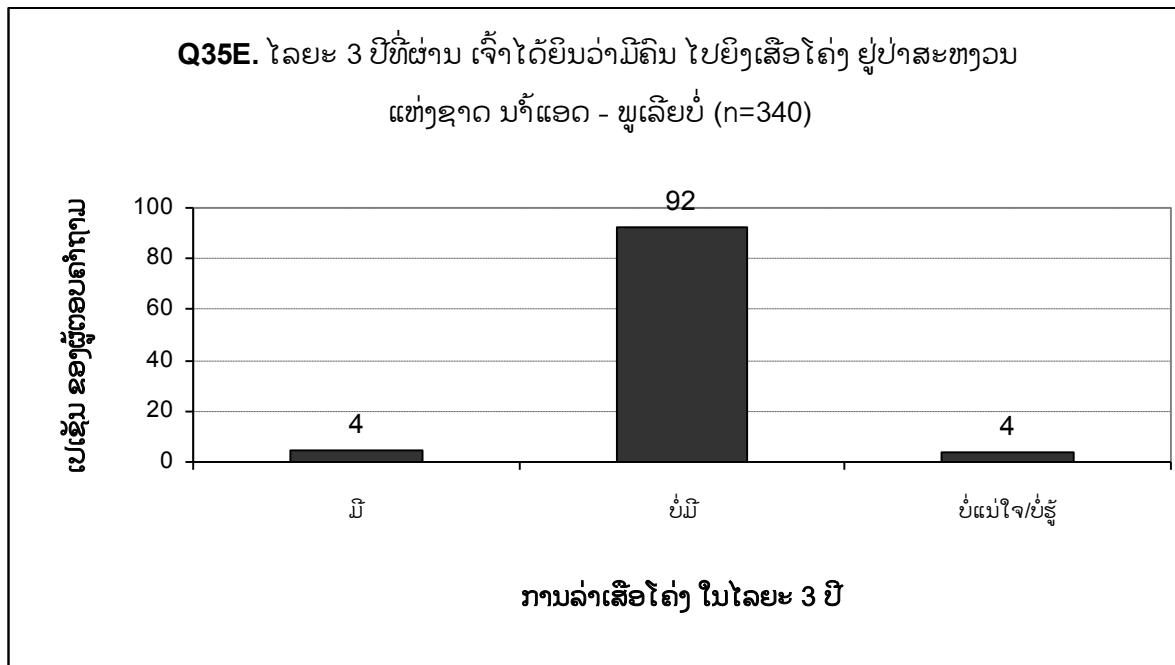
ຈາກຜູ້ໃຫ້ການສຳພາດ ຈຳນວນ 342 ເຫັນວ່າສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນລາວລຸ່ມ ເຊິ່ງກວມເອົາ 40%, ລາວເທິງ 41% ແລະ
ລາວສູງ 19%. ຂໍ້ມູນນີ້ມີປະໂຫຍດບູ້າຍ ເພາະຕາມການເວົ້າປາກ ຕໍ່ປາກ ຂອງຊາວບ້ານ ເວົ້າວ່າລາວສູງ ເປັນ
ເຜົ່າທີ່ມີຄວາມສຳນິຊຳນານ ໃນການລ່າສັດປ່າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນລ່າ ເສືອໂຄ່ງ ແລະ ສັດທີ່ເປັນເຢື່ອ ຂອງເສືອ
ໂຄ່ງ ແລະ ກໍລ່າເກົ່າວ່າເຜົ່າອື່ນໆ. ເຜົ່ານີ້ຈະລ່າສັດປ່າຕາມປະຕິທິນ ທີ່ເຮັດເອງ ເຊິ່ງສືບທອດ ມາແຕ່ບັນພະບຸ
ລຸດ, ເຊິ່ງເຂົາສາມາດ ຄຳນວນວ່າເວລາໄດ້ ສັດຈະອອກມາ ແລະຈະນຳຮອຍສັດແນວໄດ້, ໃນຈຳນວນ ຜູ້ໃຫ້ ການ
ສຳພາດ ລາວເທິງ ກວມເອົາເຖິງ (41%), ຕໍ່ມາແມ່ນລາວລຸ່ມ ກວມເອົາ (20%) ເຊິ່ງໃນ ຈຳນວນ 20% ຂອງລາວ
ລຸ່ມປະກອບດ້ວຍ 7 ຊຸນເຜົ່າ, ລອງລົງມາ ກໍ່ແມ່ນເຜົ່າມື້ງຊາວ ແລະ ເຜົ່າຍ້າວ ເຊິ່ງມີ (19%).

74% ຂອງຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ ແມ່ນຊາວໄຮ້ຊາວ ນາ ແລະ ກຳມະກອນ, ບະຫານ 24%, ຫຼື 1% ແລະກອງບູ້ອນ 1%.
77% ຂອງຜູ້ທີ່ຕອບຄຳຖາມ ແມ່ນອາໄສຢູ່ບ້ານ ຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ ສ່ວນທີ່ເຫຼືອ 23% ແມ່ນອາໄສຢູ່ຕາມລ້າຍ
ຕ່າງ.

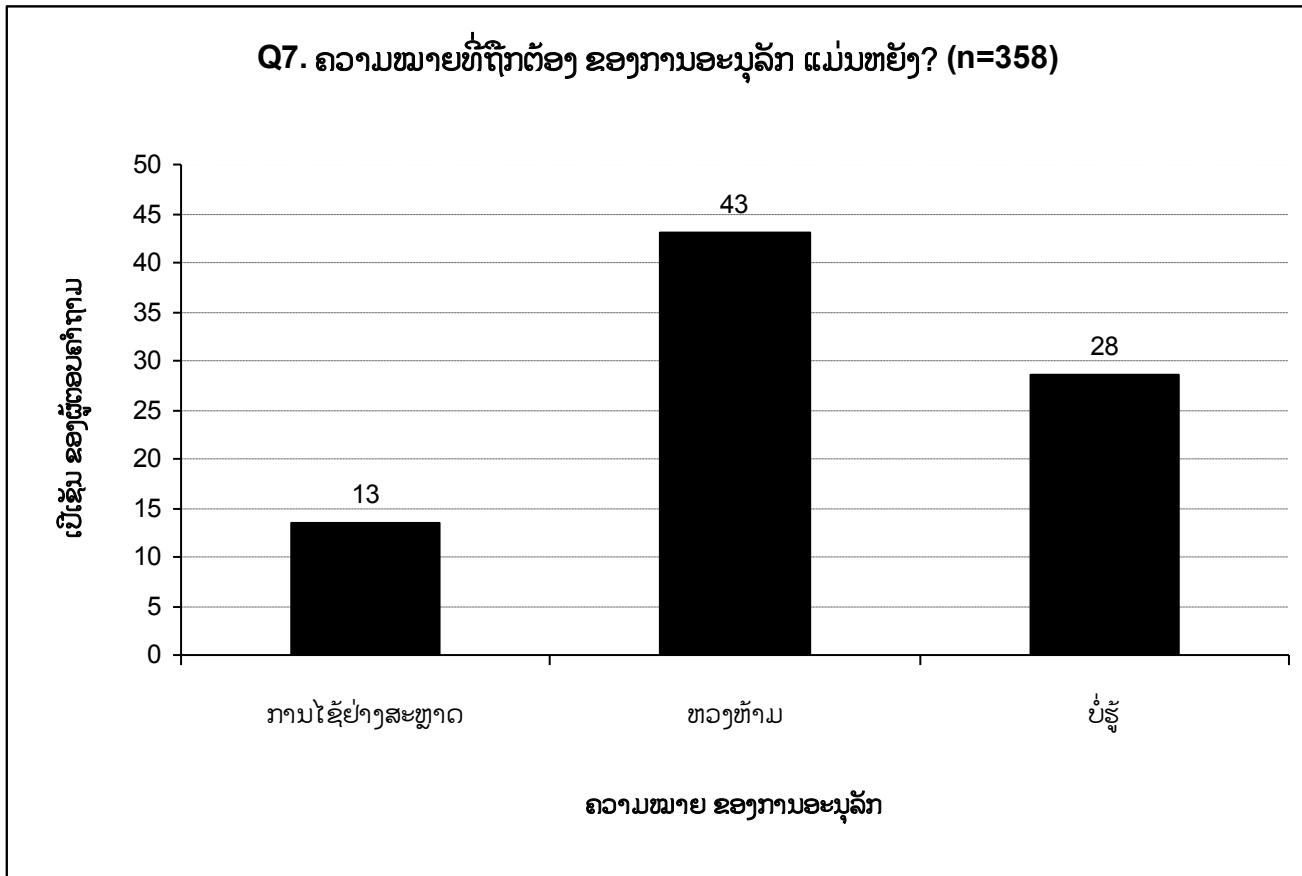
32% ຕອບວ່າມັນເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນ. ເນື້ອເຮົາເອົາຄຳຕອບ ສອງອັນນີ້ມາຮ່ວມເຂົ້າກັນ ຈະເຖິ່ງກັບ 97% ຂອງຜູ້ເຫັນວ່າ ການບ້ອງກັນໄພລາມປ່າເປັນສິ່ງຈຳເປັນ. ຄຳຕອບດັ່ງກ່າວເປັນ ສິ່ງບໍ່ບອກວ່າ ຊາວບ້ານ ເຫັນຄວາມສຳຄັນ ຂອງທຳມະຊາດ ຕໍ່ເຂົາເຈົ້າເອງ ແລະ ຕໍ່ເສືອໂຄ່ງ.

ທຶນງານສືບຕໍ່ສອບຖາມ 340 ຄືນວ່າ ໃນປີທີ່ຜ່ານ ໄດ້ຍິນຂ່າວ ຄືນຍົງເສືອໂຄ່ງ ຢູ່ປ່າສະໜາວນ ແຫ່ງຊາດ ນັ້ນແອດ - ພູເລີຍບໍ່. ເຫັນ 92% ຕອບວ່າບໍ່ໄດ້ຍິນຂ່າວ ແລະ ຈຳນວນ 4% ຕອບວ່າເຄີຍໄດ້ຍິນ. ແລະພວກເຮົາສອບຖາມ 340 ຄືນວ່າ ຂ້ອງ 3 ປີທີ່ຜ່ານມາເດ ໄດ້ຍິນຂ່າວວ່າຄືນຍົງເສືອໂຄ່ງ ຢູ່ປ່າສະໜາວນ ແຫ່ງຊາດ ນັ້ນແອດ - ພູເລີຍບໍ່. ເຫັນວ່າ 92% ຕອບເປັນສົງຄູວກັນວ່າບໍ່ເຄີຍໄດ້ຍິນ ແຕ່ຍັງຈຳນວນໜ້ອຍໜຶ່ງ (2%) ເວົ້ວ່າເຄີຍໄດ້ຍິນ. ຄຳຖາມ ດັ່ງກ່າວເປັນຄຳຖາມ ທີ່ປະຊາຊົນຕອບຍາກ ເພາະວ່າ ເສືອໂຄ່ງເປັນ ສັດຫວັງຫ້າມ ປະເພດ | ແລະ ຄືນ ສ່ວນໃຫຍ່ບໍ່ໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການລ່າເສືອໂຄ່ງແຕ່ມີພູງງໍາມຈຳນວນໜຶ່ງ ທີ່ລ່າເສືອໂຄ່ງ ແບບປິດລັບ. ຫຼືບາງຄືນ ກໍ່ອາດ ຈະຮູ້ຂໍ້ມູນ ແຕ່ກໍ່ວັບໆກ້າຕອບ.

ພວກເຮົາຖາມວ່າ ໃນໄລຍະ 3 ປີທີ່ຜ່ານມາມີຄືນຖືກຈັບຍັອນຍົງເສືອໂຄ່ງບໍ່ຢູ່ບ້ານ ຂອງເຈົ້າ, ຈາກ 339 ຄືນ. ເຫັນ ວ່າ 94% ຕອບວ່າບໍ່ມີ, ແຕ່ໄດ້ຍິນຜູ້ອື່ນເວົ້າໃຫ້ຜ້າ ມີຄືນຖືກຈັບຍັອນຍົງເສືອໂຄ່ງ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນຄືນໃນບ້ານເຂົາເຈົ້າເອງ.

ລະບຽບ ແລະ ກິດໝາຍ ກ່ຽວກັບສັດປ່າ

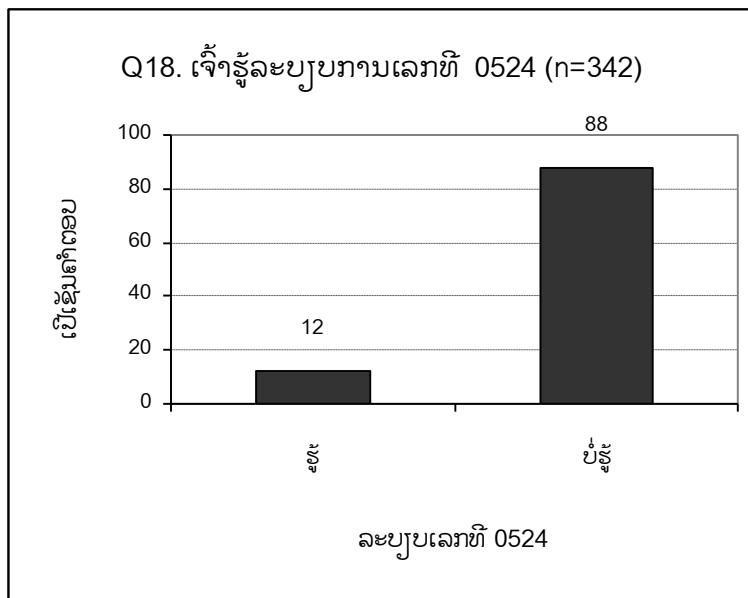

ທຶນຈານໄດ້ສອບຖາມ ຜູ້ໃຫ້ການສຳພາດ ຈຳນວນ 358 ຄົນ ຄວາມໝາຍ ທີ່ຖືກຕ້ອງຂອງການອະນຸລັກແມ່ນຫຍ່ງ, ປະກິດວ່າມີເຖິງ 43% ຕອບວ່າ ການອະນຸລັກແມ່ນການຫວັງຫ້າມ, ຕໍ່ມາແມ່ນຕອບວ່າ ບໍ່ຮູ້ ເຊິ່ງກວມເອົາເຖິງ 28% . ມີພູງແຕ່ 13% ເທົ່ານັ້ນທີ່ຕອບໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ວ່າການອະນຸລັກ ແມ່ນການນຳໄຊ້ ຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ກໍ່ຄືສັດປ່າ ຢ່າງສະໜາດ ເພື່ອໃຫ້ມີໄຊຕະຫຼອດໄປ (ໃຫ້ເບິ່ງກລາບຟິກທີ. Q7). ຄຳຕອບ 43% ບໍ່ງບອກຢ່າງຈະແຈ້ງແລ້ວວ່າ ຄົນສ່ວນໃຫຍ່ ບໍ່ເຂົ້າໃຈຢ່າງເລີກເຊິ່ງເທື່ອວ່າ ຄວາມໝາຍທີ່ແຫ້ຈີງ ຂອງການອະນຸລັກ ແມ່ນຫຍ່ງ. ວຽກດັ່ງກ່າວເປັນສິ່ງຈຳເປັນທີ່ພວກເຮົາຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງວິທີການໂຄສະນາ ແລະ ປັບປຸງອຸປະກອນ ທີ່ຈະນຳໄຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ດ້ານການອະນຸລັກເສື່ອໂຄ່ງ ໃນຕໍ່ໜ້າ.

ຈາກ 313 ຄົນທີ່ເຮົາຖາມວ່າເປັນຫຍ່ງປ່າຈຶ່ງຫຼຸດລົງ. 31% ຕອບວ່າຍັອນການລ່າເພື່ອເປັນສິນຄ້າ ເພາະວ່າມາຍພານ ຍ້າມີບືນໄວ້ໃນຄອບຄອງ, ໃນຂະນະທີ່ 29% ຕອບວ່າຍັອນວ່າ ບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີ ແລະ 24% ຕອບວ່າ ບໍ່ຮູ້, ໃນບັນດາຈຳນວນທີ່ຕອບວ່າບໍ່ຮູ້ແມ່ນແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ເຖິ່ງ ຫີ່ບໍ່ໄດ້ລ່າສັດປ່າ ຈຶ່ງບໍ່ຮູ້ສາເຫດ ຫີ່ເຮັດໃຫ້ສັດປ່າ ດັບສູນ . ແລະ 10% ຕອບວ່າຍັອນວ່າລ່າສັດປ່າແບບຍາດໄດ້ຍາດເອົາ ໂດຍບໍ່ຄຳນິ່ງເຖິງອານາຄົດ ຂອງຄົນ.

ພວກເຮົາຖາມ 343 ຄົນວ່າ ແມ່ນຫຍ້ງທີ່ເປັນບັນຫາທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດຕໍ່ເສືອໂຄ່ງ. ປະກິດວ່າມີເຖິງ 41% ທີ່ຕອບວ່າບໍ່ຮູ້, 27% ຕອບວ່າບັນຫາທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດທີ່ມີຕໍ່ເສືອໂຄ່ງ ແມ່ນການລ່າເພື່ອເປັນສິນຄ້າ, ໃນຂະນະທີ່ 13% ຕອບວ່າການທຳລາຍບໍ່ອນຢູ່ ແລະ 9% ຕອບວ່າຍົອນການໃສ່ແຮ້ວລະເບີດ ເພື່ອຂ້າເສືອ. ຫົມງານສືບຕໍ່ຕັ້ງຄຳຖາມວ່າບັນຫາລຳດັບສອງ ທີ່ມີຕໍ່ເສືອໂຄ່ງ ແມ່ນຫຍ້ງ. ເຫັນວ່າ 61% ໃນຈຳນວນ 343 ຄົນ ຕອບບໍ່ຖືກ ແລະ ຫົມງານກໍ່ຖາມຄຳຖາມຂໍ້ຕໍ່ມາວ່າ ບັນຫາທີ່ມີຕໍ່ເສືອໂຄ່ງອັນດັບທີ່ສາມແມ່ນຫຍ້ງ ເຫັນວ່າ 77% ໃນຈຳນວນ 343 ກໍ່ຕອບບໍ່ຖືກ.

ສາຍເຫດທີ່ຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ ບໍ່ສາມາດໄຈ້ແຍກໄດ້ວ່າ ແມ່ນຫຍ້ງເປັນບັນຫາຫຼັກ ແລະ ບັນຫາສຳຮອງ ທີ່ມີຕໍ່ເສືອໂຄ່ງ

ອາດຈະເປັນຍົອນວ່າເສືອໂຄ່ງ ບໍ່ແມ່ນສັດປ່າຊະນິດ ທີ່ວ່າງໄປ ທີ່ພວກເຮົາສາມາດພົບເຫັນໄດ້ເປັນປະຈຳ ແລະ ອາດເປັນຍົອນວ່າການຂ້າເສືອໂຄ່ງເປັນເລື້ອງທີ່ປິດລັບທີ່ສຸດ ດັ່ງນັ້ນ ຄົນຈຶ່ງບໍ່ຄ່ອຍໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ແລະ ອີກປະເລັນໜຶ່ງ ກໍ່ຍົອນວ່າຄຳຖາມກ່ຽວກັບ ເສືອໂຄ່ງ ເປັນສິ່ງທີ່ຄົນບໍ່ກ້າຕອບຍົອນວ່າເສືອໂຄ່ງ ເປັນສັດທີ່ມີລາຄາແງ່ ເຊິ່ງບາງຄັ້ງກໍ່ອາດຈະບໍ່ປອດໄພສຳລັບຜູ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນ ແລະ ຜູ້ຕອບບໍ່ແມ່ ໃຈວ່າ ທາງ ການອາດ ຈະກຳ ລັງສືບຫາ ຂໍ້ມູນຢູ່.

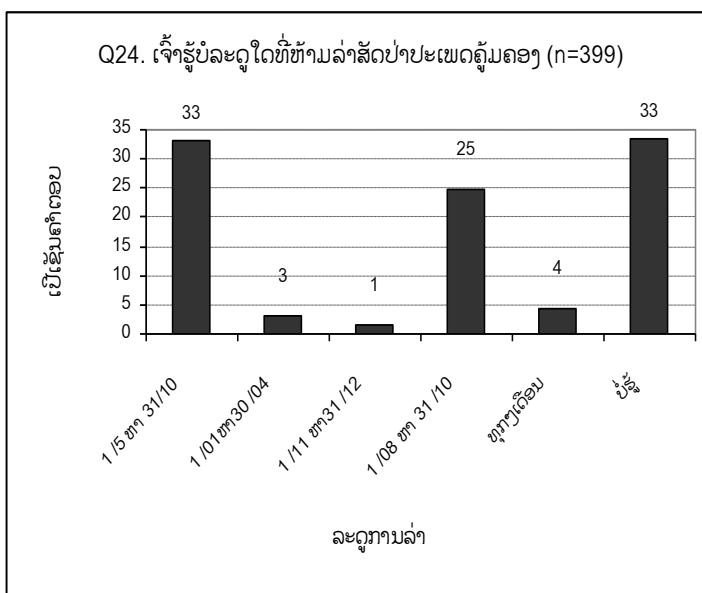
ພວກເຮົາສອບຖາມປະຊາຊົນຈຳນວນ 342 ຄົນວ່າເຂົາເຈົ້າຮູ້ຈັກ ລະບຽບການ 0524 ບໍ່. ເຫັນວ່າມີເຖິງ 88% ຕອບວ່າບໍ່ຮູ້ ແລະ ມີພູງແຕ່ 12% ຕອບວ່າຮູ້ (ໃຫ້ເປົ່ງການບົກທີ Q18). ເຫດຜົນທີ່ປະຊາຊົນບໍ່ຮູ້ວ່າ ລະບຽບການ 0524 ແມ່ນຫຍ້ງຍົອນວ່າປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ບໍ່ສາມາດອ່ານໜັງສີ ແລະ ມີບາງສ່ວນກໍ່ອ່ານ ໜັງສີໄດ້ ແຕ່ເຂົາເຈົ້າຢູ່ຫ່າງໄກສອກຫຼົງເຊິ່ງສິ່ງ ກ່ຽວ ກັບລະບຽບກົດໝາຍ ຢັງບໍ່ທັນໄດ້ຖືກສິ່ງໄປທາເຂົາເຈົ້າ. ມີ ພູງ 12% ຂອງຜູ້ທີ່ຕອບຄຳຖາມຮູ້ວ່າ ລະບຽບການ 0524 ແມ່ນລະບຽບປ່າສະຫງວນ ແລະ ອຸ້ມຄອງສັດນັ້ນ - ສັດປ່າ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ ທະຫານ, ກອງໜ້ອນ ແລະ ຊາວບ້ານບາງຄົນທີ່ຜູ້ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ຈາກສື່ຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນວິທະຍຸ.

344 ຄົນຖືກຖາມວ່າ ເຂົາເຈົ້າສາມາດ ອະທິບາຍຄວາມແຕກຕ່າງ ລະຫວ່າງ ສັດຫວັງຫ້າມ ແລະ ສັດຄຸ້ມຄອງ. ເຫັນວ່າ 58% ບໍ່ສາມາດຕອບໄດ້, ມີພູງ 28% ທີ່ສາມາດຈຳແນກໄດ້ວ່າ ສັດຫວັງຫ້າມ ມີສັດຊະນິດໄດແດ່ ແລະ ສັດຄຸ້ມຄອງມີສັດຊະນິດໄດແດ່.

ເວົ້າລວມແລ້ວ ບັນດາຄຳສັບທີ່ ບັນຍັດໄວ້ ໃນກົດໝາຍ ເປັນສັບທີ່ຢາກ ເຊິ່ງປະຊາຊົນທຳມະດາ ຫຼື່ມໍໄດ້ຮັບການສຶກສາເຂົ້າໃຈຢາກ ແລະ ບາງຄັ້ງແມ່ຕ່ອນທີ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາກໍຢັງເຂົ້າໃຈຢາກ. ຫຼື່ອາດເປັນຍັດວ່າ ຄຳສັບໃນກົດໝາຍ ເປັນສັບທີ່ໄປ ເຊິ່ງປະຊາຊົນ ບໍ່ສາມາດຕອບໄດ້ຢ່າງເຈາະຈິງ.

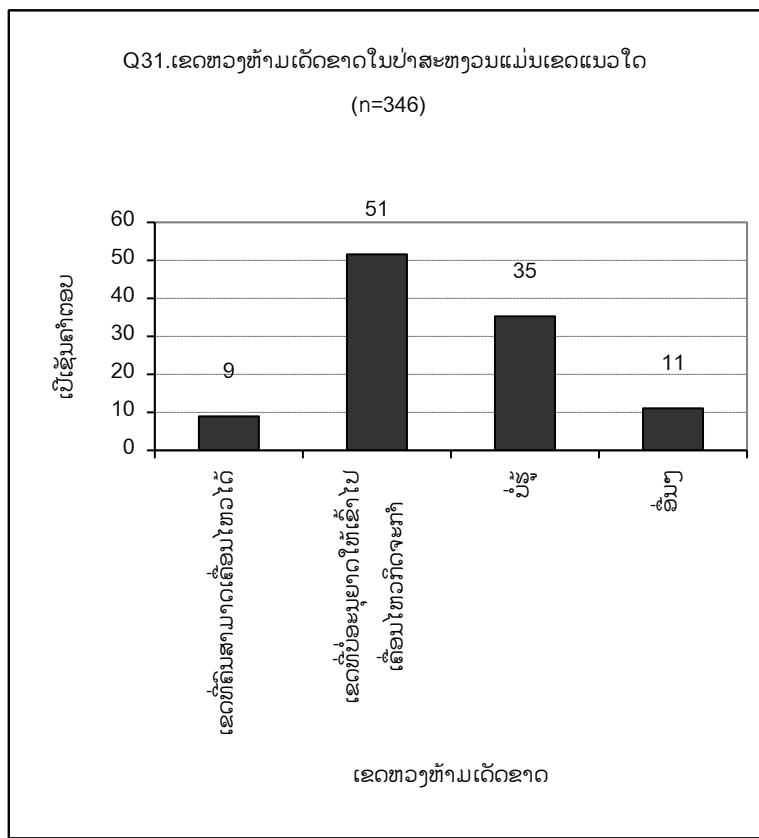
ພວກເຮົາຖາມ 340 ຄົນວ່າເຂົ້າເຈົ້າຮູ້ບໍ່ວ່າ ເສືອໂຄ່ງ ຈັດເຂົ້າໃນບັນຊີຫຍ້າງ ໃນລະບຽບ ການ 0524. ເຫັນວ່າມີເຖິງ 60% ຕອບວ່າ ເສືອໂຄ່ງຈັດເຂົ້າໃນບັນຊີ ຫວງຫ້າມ I. ແຕ່ຍັງ ມີ 37% ຕອບວ່າບໍ່ຮູ້ ແລະ ຍັງມີຈຳນວນ ນັ້ອຍໜຶ່ງ (2%) ຫຼື່ຕອບວ່າເສືອໂຄ່ງຈັດເຂົ້າໃນບັນຊີ ສັດຄຸມຄອງ. ເຖິງແມ່ນວ່າຜູ້ທີ່ຕອບ ຄຳຖາມຈະບໍ່ສາມາດ ອະທິບາຍໄດ້ຢ່າງຈະແຈງກ່ຽວກັບລະບຽບການ ແຕ່ຄົນສ່ວນໃຫ່ຍ ກໍ່ຮູ້ວ່າເສືອໂຄ່ງຈັດເຂົ້າໃນບັນຊີ ປະເພດຫວັງຫ້າມ I. ເຫດຜົນທີ່ປະ ຊາຊົນສ່ວນໃຫ່ຍ ຮູ້ວ່າເສືອໂຄ່ງຈັດເຂົ້າໃນບັນຊີ ຫວັງຫ້າມ I ກໍ່ຍັດວ່າທີ່ມາງານໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ດ້ວນການອະນຸລັກເສືອໂຄ່ງໄດ້ລົງໄປເຄື່ອນໄຫວກົດຈະກຳ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຢູ່ສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວ ແລະ ພະນັກງານລັດທີ່ລົງຮາກຖານກໍໄດ້ ນຳເອົາເນື້ອໃນຈິດໃຈ ຂອງກົດໝາຍກ່ຽວກັບການອະນຸລັກ ແລະ ຫຼື່ສຳຄັນແມ່ນພະນັກງານລັດ ຍັງ ຊ່ວຍເອົາໃຈໃສ່ບຸກລະດົມຂົນຂວາຍ ພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນຫ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນກົດຈະກຳອະນຸລັກ ສັດປ່າໄດ້ສະເພາະແມ່ນເສືອໂຄ່ງ. ແລະ ສິ່ງສຳຄັນເສືອໂຄ່ງເປັນສັດທີ່ມີບຸລິມະສິດສູງໃນການອະນຸລັກ ຂອງພັກລັດ ເຊິ່ງມັນສະແດງອອກຢູ່ບໍ່ອນວ່າອຳນາດການປົກຄອງຫ້ອງຖິ່ນໄດ້ອອກ ຄຳສິ່ງຕ່າງໆເພື່ອ ອະນຸລັກເສືອ ໂຄ່ງ. ແຕ່ກໍ່ຍັງມີຄົນທີ່ບໍ່ຮູ້ເຖິງສະຖານະພາບຂອງເສືອໂຄ່ງຢູ່ຕາມທຳມະຊາດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ແມ່ຍິງທີ່ບໍ່ ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນ ການປະຊຸມກ່ຽວກັບເຫດການບ້ານເມືອງ ຈຶ່ງຮັດໃຫ້ເຂົ້າເຈົ້າ ບໍ່ຮູ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆ.

ພວກເຮົາຖາມ 399 ຄົນວ່າເຂົ້າເຈົ້າຮູ້ບໍ່ວ່າ ຊ່ວງ ເດືອນໄດ້ ຫ້າມເດືອນໄດ້ ຫຼື່ຫ້າມລ່າສັດປ່າ ປະເພດ ອຸ້ມຄອງ. (ໃຫ້ເບິ່ງກາບຟິກທີ Q24). ເຫັນວ່າໄດ້ວ່າມີເຖິງ 33% ຕອບວ່າຫ້າມລ່າ ໃນຊ່ວງ ວັນທີ 1 ເດືອນ 4 ທາ ວັນທີ 31 ເດືອນ 10, 25% ຕອບວ່າ ໃນຊ່ວງ ວັນທີ 1 ເດືອນ 8 ທາ ວັນທີ 31 ເດືອນ 10. ລະບຽບການວ່າດ້ວຍ ການຄຸມຄອງປ່າສະຫງວນ ແລະ ສັດນັ້ນ ແລະ ສັດປ່າ ກຳນົດໄວ້ວ່າ ຫ້າມລ່າສັດປ່າ ປະເພດອຸ້ມ ຄອງ ໃນຊ່ວງວັນ ຫຼື່ 1 ເດືອນ 4 ທາ ວັນທີ 31 ເດືອນ 10 ຂອງ ຖຸກງົງປີ. ແຕ່ປະຊາຊົນ ຫ້ອງຖິ່ນ ຮູ້ໄລຍະເວລາທີ່ສັດປ່າແຜ່ພັນ ແມ່ນຊ່ວງເຂົ້າພັນສາ. ແຕ່ເວລາເຂົ້າພັນສາແມ່ນມີ ພົງສາມ ເດືອນ ແລະ ຕີກຢູ່ໃນຊ່ວງ ວັນທີ 1 ເດືອນ 8 ທາ ວັນທີ 31 ເດືອນ 10, ເຊິ່ງຫ້າເລົາເອົາ 33% ແລະ 25% ມາລວມກັນກໍ່ເຫົ້າກັບ 58% ມັນສະແດງໃຫ້ ເຫັນວ່າ ປະຊາຊົນເຂົ້າໃຈວ່າໃນໄລຍະ 6 ເດືອນ ແມ່ນຫ້າມລ່າສັດປ່າປະເພດອຸ້ມຄອງ. ໂດຍທີ່ວ່າ

ໄປແລ້ວຖືວ່າເປັນເປົ້າເຫັນທີ່ດີເພາະວ່າມີປະຊາຊົນເກີນກ່ວາ 50% ເຊິ່ງໃຈຂ່ອງເວລາທີ່ຫ້າມລ່າສັດປ່າປະເທດຄຸ້ມຄອງ ເຊິ່ງຈະເປັນເຖິງອືນໄຂອັນດີ ໃຫ້ແກ່ສັດປ່າໄດ້ອອກແມ່ແຜ່ລູກ.

ປະຊາຊົນຈຳນວນ 366 ຄືນຖືກຖາມວ່າ ເຂົ້າເຈົ້າເຫັນດີບໍ່ວ່າ ຄືນທີ່ລ່າສັດປ່າ ແບບຜິດກົດໝາຍ ຄວນຖືກປັບໄໝ. ເຫັນວ່າ 96% ຕອບວ່າເຫັນດີ, ແຕ່ຍັງມີກຸ່ມຄືນຈຳນວນໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ເຫັນດີໃຫ້ລົງໂທດຜູ້ທີ່ລ່າສັດປ່າ ແບບຜິດກົດໝາຍ ກຸ່ມຄືນເຫຼົ່ານີ້ອາດເປັນພວກທີ່ຄ້າຂາຍສັດປ່າ ແລະ ນາຍພານຜູ້ທີ່ລ່າສັດປ່າແບບຜິດກົດໝາຍ ເພາະວ່າ ພວກເຂົ້າອາດຈະສູນເສຍລາຍໄດ້ ຈຶ່ງຕອບວ່າບໍ່ເຫັນດີ.

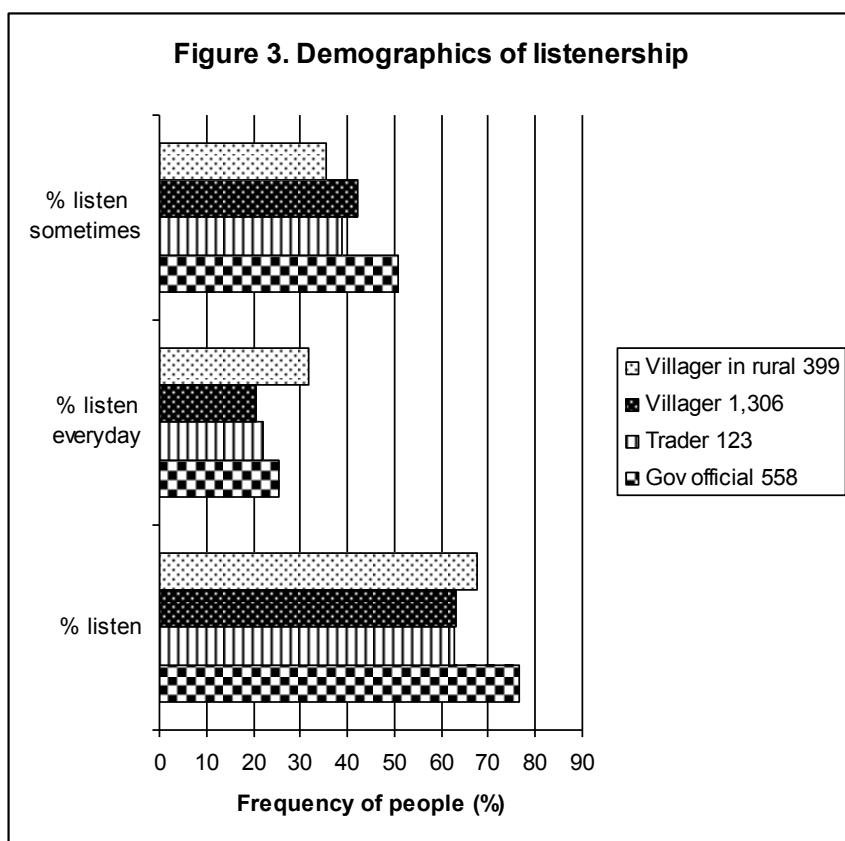
ຄວາມໝາຍທີ່ແກ້ຈຶ່ງຂອງເຂດຫວາງ ຫ້າມເດັດຂາດ.

ພວກເຮົາຖາມ 342 ຄືນວ່າ ເປັນຫຍັງພັກລັດຈຶ່ງກຳນົດເຂດຫວາງຫ້າມເດັດຂາດ ໃນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ. ເຫັນວ່າມີ 40% ຕອບວ່າ ເປັນບ່ອນອອກແມ່ແຜ່ລູກ ຂອງສັດປ່ານາງຊະນິດ, 31% ຕອບວ່າບໍ່ຮູ້ ແລະ 19% ເປັນບ່ອນຂະຫຍາຍພັນ ຂອງພິດຊະນິດຕ່າງໆ.

ພວກເຮົາສອບຖາມ 346 ຄືນວ່າ ເຂດຫວາງຫ້າມເດັດຂາດແມ່ນຫຍັງ (ໃຫ້ເປົ້າການປິກທີ່ Q31). ເຫັນວ່າ 51% ຕອບວ່າ ເປັນບ່ອນທີ່ຫຼຸກຄືນ ສາມາດເຄື່ອນໄຫວກົດຈະກຳຕ່າງໆ, 46% ຕອບວ່າບໍ່ຮູ້ ແລະ 9% ຕອບວ່າເປັນ ເຂດທີ່ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ໃໝ່ເຂົ້າໃຈ ໄປເຄື່ອນໄຫວກົດຈະກຳຕ່າງໆ ເວັ້ນເສຍ ແຕ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ໄມ້ເກົ່ານັ້ນ. ຄຳຕອບເຫຼົ່ານີ້ເປັນໂຕຊື້ ບອກວ່າຄືນຍັງບໍ່ເຂົ້າໃຈລອງດວ່າເຂດຫວາງຫ້າມເດັດຂາດແມ່ນຫຍັງ. ອາຈະ ເປັນຍ້ອນເຂົ້າເຈົ້າບໍ່ໄດ້ ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບເຂດຫວາງຫ້າມເດັດຂາດ. ທີມງານໂຄ ສະນາເຜີຍແຜ່ ດ້ວຍການອະນຸລັກຈະ ຕ້ອງປັບປຸງວິທີການໂຄສະນາເພື່ອໃຫ້ຄືນເຂົ້າໃຈເຖິງ

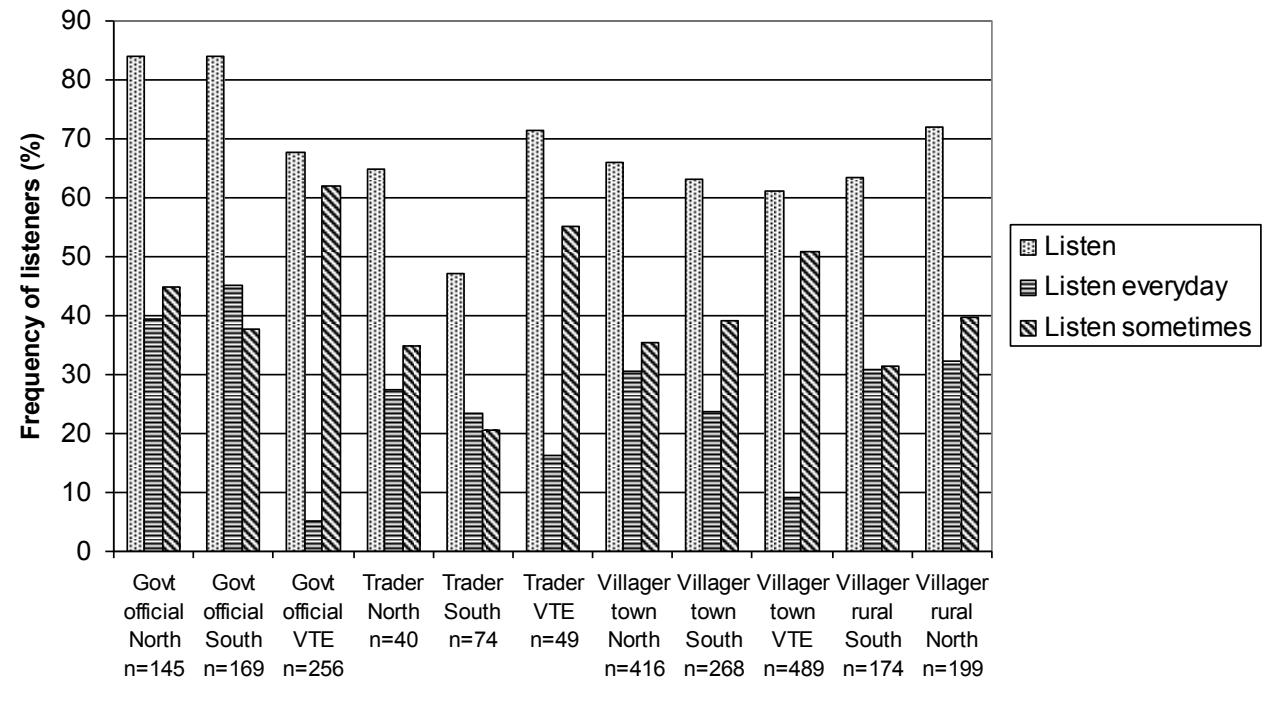
ວຽກງານໂຄສະນາເຜີຍແຜ່

ພວກເຮົາສອບຖາມຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ ຈຳນວນ 339 ຄືນວ່າ ເຊົາເຈົ້າເຄີຍເຫັນ ປ້າຍໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ກ່ຽວກັບການກິນຂຶ້ນສັດປ່າ ຫຼື ບໍ່. ບະກິດວ່າມີເຖິງ 51% ຕອບວ່າບໍ່ເຄີຍເຫັນ ແລະ ຈຳນວນ 46% ຕອບວ່າເຄີຍເຫັນ. ແລະ ເຮົາຖາມຕື່ມອີກວ່າ ເຊົາເຈົ້າເຄີຍເຫັນແຜ່ນຮູບພາບ (ໄປດສະເຕີ) ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ກ່ຽວກັບ ການກິນຂຶ້ນສັດປ່າ ບໍ່. ເຫັນວ່າ, ມີເຖິງ 85% ຕອບວ່າເຄີຍເຫັນ ແລະ 13% ຕອບວ່າບໍ່ເຄີຍເຫັນ. ສິ່ງທີ່ປະຊາຊົນເຫັນມັນບໍ່ແມ່ນປ້າຍໂຄສະນາ ອັນທີ່ຈີງແລ້ວເປັນບ້າຍ ໄມ້ກ່ຽວກັບການ ພົກປັກຮັກສາ ບໍ່ໄມ້ ແລະ ສັດປ່າ ທີ່ພະນັກງານຫ້ອງການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ຂຽນ ແລະ ຕອກຕະຫຼາດໄວ້ຕາມ ຕົ້ນໄມ້ ຕາມບ້ານໃນເວລາ ທີ່ເຊົາເຈົ້າ ລົງໄປຮັດວຽກ ຢູ່ຕາມບ້ານປະຊາຊົນ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະມີຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ ເຖິງ 85% ຕອບວ່າເຊົາເຈົ້າເຄີຍເຫັນໄປດສະເຕີ, ແຕ່ທີ່ຈີງແລ້ວ ພວກເຮົາ ບໍ່ໄດ້ຮັດໄປດສະເຕີເຫຼືອ, ຜູ້ທີ່ຕອບວ່າເຄີຍເຫັນໄປດສະເຕີ ຍັນນີ້ເຊົາໃຈຄຳຖາມ ແລະ ຄືດວ່າເປັນໄປດສະເຕີ ກ່ຽວກັບສັດປ່າ ທີ່ໄກ້ຈະສູນ ທີ່ໄດ້ຜະລິດມາກ່ອນໜັນນີ້ດິນແລ້ວ. ພວກເຮົາຖາມຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ ຈຳນວນ 336 ຄືນວ່າເຊົາເຈົ້າເຄີຍໄດ້ ຍິນການໂຄສະນາ ກ່ຽວກັບການກິນຂຶ້ນສັດປ່າ ທາງວິທະຍຸບໍ່. ເຫັນວ່າມີເຖິງ 81% ຕອບວ່າພວກເຮົາບໍ່ໄດ້ຍິນ. ພວກເຮົາຍັງສືບຕໍ່ຖາມ 315 ຄືນວ່າ ເຊົາເຈົ້າໄດ້ຍິນ ສະບອດ

ໂຄສະນາ ກ່ຽວກັບເສືອໂຄ່ງ ທາງວິທະຍຸບໍ່. ເຫັນວ່າ ມີເຖິງ 77% ເຄີຍໄດ້ຍິນ ແລະ ມີ 21% ຕອບວ່າບໍ່ເຄີຍໄດ້ຍິນ. ເປັນທີ່ກະຈ່າງແຈ້ງແລ້ວວ່າວິທະຍຸສາມາດນຳຂຶ້ນນີ້ນຂ່າວສານໄປເຖິງກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ຂອງການອະນຸລັກເສືອໂຄ່ງ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດຢູ່ໃນບົດລາຍງານ ຂອງໂຄງການວິທະຍຸ, ໃນຈຳນວນຜູ້ຟ້າງວິທະຍຸຫຼັງໜີດ, ລັດຖະກອນແມ່ນກຸ່ມທີ່ຟ້າງວິທະຍຸໝາຍກ່ວາໜູ້, ແຕ່ວ່າປະຊາຊົນຫ້ອງຕົ້ນ ແມ່ນ ກຸ່ມທີ່ຟ້າງວິທະຍຸທຸກໆມີໝາຍກວ່າກຸ່ມອື່ນ (ໃຫ້ເບິ່ງການບັນຍາໃຫ້ເບິ່ງການບັນຍາພິກທີ 4) (ໄຊບັນຍາ ແລະ ຄືນອື່ນໆ. 2005).

Figure 4. Frequency of listenership by region

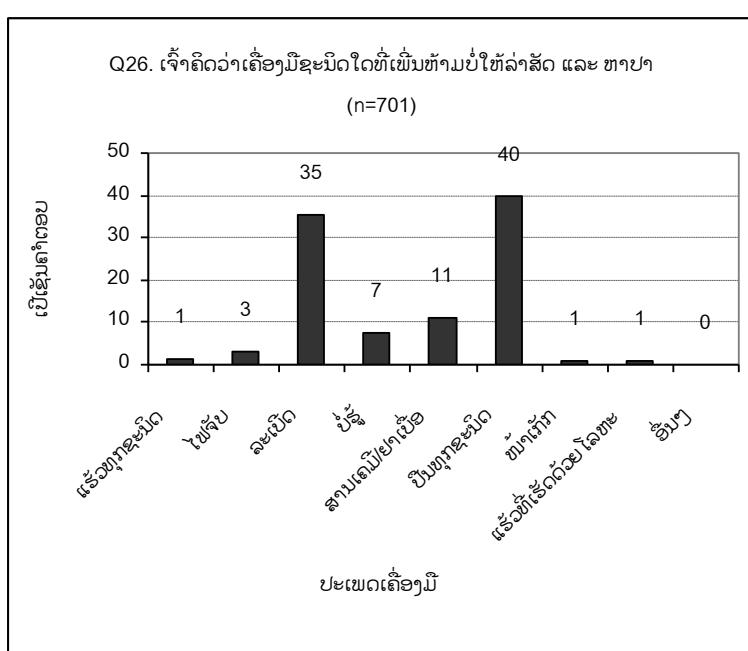

ພວກເຮົາຖາມ 337 ຄົນວ່າເຂົາເຈົ້າເຄີຍເຫັນການສະແດງລະຄອນ ກ່ຽວກັບການອະນຸລັກເສືອໂຄ່ງ ຢູ່ບ້ານເຂົາເຈົ້າບໍ. ເຫັນວ່າ 70% ຕອບວ່າເຂົາເຈົ້າເຄີຍເຫັນ ແລະ 28% ບອກວ່າບໍ່ເຄີຍເຫັນ. ຈາກຈຳນວນ 70% ທີ່ຕອບວ່າເຂົາເຈົ້າໄດ້ເບິ່ງການສະແດງລະຄອນ ກ່ຽວກັບ ການອະນຸລັກເສືອໂຄ່ງ ຢູ່ທີ່ບ້ານ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ເປັນສິ່ງບໍ່ບອກວ່າ ປະຊາຊົນໄດ້ເຂົາມືສ່ວນຮ່ວມ ໃນການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຢູ່ບ້ານ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນເວລາ ທີ່ທີມງານ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ດ້ວນ ການອະນຸລັກລົງໄປເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ. 344 ຄົນທີ່ກາທາມວ່າ ໄດ້ເບິ່ງການສະແດງລະຄອນບໍ. ເຫັນວ່າມີເຖິງ 75% ຕອບວ່າເຄີຍໄດ້ເບິ່ງ ແລະ 25% ຕອບວ່າບໍ່ເຄີຍເຫັນ. ພວກເຮົາຖາມ 339 ຄົນວ່າເຂົາເຈົ້າເຄີຍເຫັນ ອຸປະກອນໂຄສະນາດ້ານການ ອະນຸລັກບໍ. ເຫັນວ່າມີເຖິງ 66% ຕອບວ່າເຂົາເຈົ້າເຄີຍເຫັນ ແລະ 32% ຕອບວ່າເຂົາເຈົ້າບໍ່ເຄີຍເຫັນ. ປະຊາຊົນທີ່ຕອບວ່າ ເຂົາເຈົ້າເຄີຍເຫັນ ອຸປະກອນໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຍ້ອນວ່າເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບ ອຸປະກອນຕ່າງໆ ຕອນທີ່ທີມງານໂຄສະນາລົງເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ຢູ່ບ້ານ ຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ຜູ້ໃຫ້ສໍາພດຈຳນວນ 340 ຄົນທີ່ກັຕຸງຄຳຖາມວ່າ ເຂົາເຈົ້າເຄີຍເຫັນ ແຜ່ນບ້າຍໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ກ່ຽວກັບເສືອໂຄ່ງບໍ. ເຫັນວ່າມີເຖິງ 57% ຕອບວ່າເຄີຍເຫັນ ແລະ 43% ຕອບວ່າບໍ່ເຄີຍເຫັນ. ເຮົາຖາມ 315 ຄົນວ່າເຄີຍເຫັນ ໂປດສະເຕີ ເສືອໂຄ່ງບໍ. ເຫັນວ່າມີເຖິງ 76% ຕອບວ່າເຄີຍເຫັນ ແລະ 24% ຕອບວ່າບໍ່ເຄີຍເຫັນ. ຫຼືຈົງແລ້ວ ຊາວບ້ານບໍ່ເຄີຍເຫັນ ແຜ່ນບ້າຍ ໂຄສະນາ ແລະ ໂປດສະເຕີ ເສືອໂຄ່ງສະເພາະເທື່ອ, ແຕ່ເຂົາເຈົ້າເຄີຍເຫັນໄປດ໌ສະເຕີເສືອໂຄ່ງ ຈາກໄປດ໌ສະເຕີ ສັດປ່າທີ່ໄກຈະສູນພັນ.

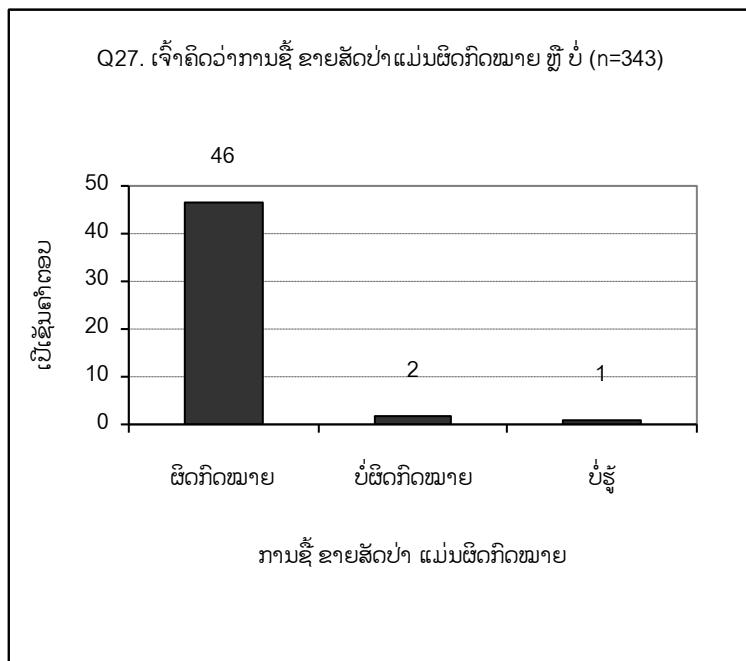
ພາກຫຼວດທົ່ວໄປ

ຜູ້ໃຫ້ສຳພາດຈຳນວນ 335 ຖືກຖາມວ່າ ໃນໄລຍະ 10 ປີທີ່ຜ່ານມາ ສະພາບຂອງສັດປ່າ ຢູ່ບ້ານ ຂອງເຊົາເຈົ້າເປັນແນວໃດ. ເຫັນວ່າມີເຖິງ 51% ຕອບວ່າມັນຫຼຸດລົງ, 43% ຕອບວ່າມັນເພີ່ມຂຶ້ນ, 4% ຕອບວ່າບໍ່ຮູ້ ແລະ 2% ຕອບວ່າມັນຍັງຄືເກົ່າ. ຄວາມເປັນຈິງແລ້ວ ສັດປ່າທຸກຂະນິດ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ, ກໍ່ຄືຢູ່ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດນັ້ນແອດ - ພູເລີຍ ເຫັນວ່າມີການຫຼຸດໜ້ອຍຖອຍລົງ (ດັກເວີຣດ ແລະ ຄົນອື່ນໆ. 1999; ຈອນສັນ ແລະ ຄົນອື່ນໆ. 2006). ແຕ່ 43% ຕອບວ່າສັດປ່າເພີ່ມຂຶ້ນ, ນັ້ນເປັນຍົອນ ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວໄດ້ອອກກົດໝາຍ, ດຳລັດ ແລະ ຄຳສັ່ງຕ່າງໆເພື່ອຫ້າມການຊື້-ຂາຍສັດປ່າ ແລະ ຫ້າມປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າລ່າສັດປ່າ ທີ່ຈະຢູ່ໃນບັນຊີສັດຫວົງຫ້າມ ແລະ ຍົອນວ່າປະຊາຊົນ ພົບເຫັນສັດປ່າບາງຂະນິດ ທີ່ມາອາໄສຢູ່ກັບເຊດກະສິກຳ ຂອງເຊົາເຈົ້າເຊັ່ນ: ກວາງ, ພານ, ຫຼຸປ່າ ແລະ ອື່ນໆ ເຊິ່ງຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນເຊົ້າໃຈວ່າ ນັ້ນເປັນໂຕຂີ້ບອກວ່າ ສັດປ່າເພີ່ມຂຶ້ນ. ແຕ່ເມື່ອ ເຊົາຖາມ ກ່ຽວກັບລື່ນ ໃນໄລຍະ 10 ປີທີ່ຜ່ານມາ. ປະຊາຊົນຫຼຸກຄົນ ຕອບເປັນສົງຄູວກັນວ່າ ໃນເມື່ອກ່ອນມີລື່ນ ເປັນຈຳນວນຫຼາຍຢູ່ບໍລິເວນບ້ານຂອງເຊົາເຈົ້າ, ແຕ່ປະຈຸບັນຫາລື່ນຈະເບິ່ງຈັກໂຕກໍ່ບໍ່ມີ. ສະແດງວ່າສັດປ່າໄດ້ຫຼຸດ ລົງຢ່າງໜ້າເປັນຫ່ວງ ຍ້ອນການລ່າ ແບບດັບສຸນເພື່ອເປັນສິນຄ້າ ຫ້າງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

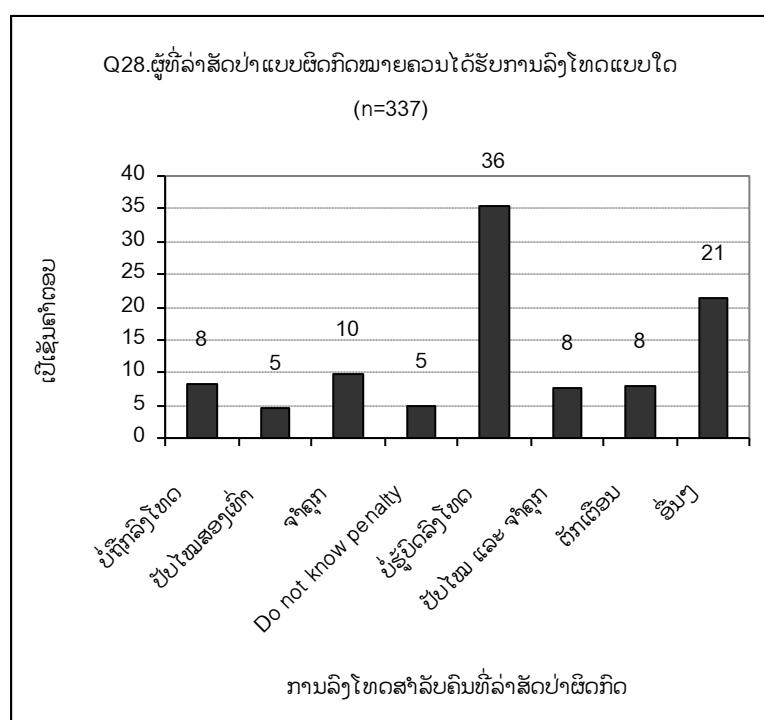
ນິດ ແມ່ນຫ້າມນຳໄຊ້ ເພື່ອລ່າສັດປ່າ.

ພວກເຮົາຖາມ 343 ຄົນວ່າ ເຊົາເຈົ້າຮູ້ບໍ່ວ່າ ເຄື່ອງມືຂະນິດໃດທີ່ຫ້າມນຳໄຊ້ ເພື່ອ ລ່າ ສັດປ່າ (ໃຫ້ເບິ່ງການບົດປັບປຸງກຳ Q 26). ເຫັນວ່າ ຈາກ 701 ຄຳຕອບ: ມີ ເຖິງ 40% ຕອບວ່າ ປິນຫຼຸກຂະນິດ, 35% ຕອບວ່າ ແຮວລະເບີດ, 11% ຢາ ເບີ່ອ. ຄຳຕອບດັ່ງກ່າວ ເປັນທີ່ກະຈ່າງແຈ້ງແລ້ວວ່າ ປະຊາຊົນ ບັນດາເຜົ່າຮູ້ວ່າ ອາວຸດຂະນິດໃດທີ່ຫ້າມນຳໄຊ້ລ່າສັດ, ເຖິງ ແມ່ນວ່າ ຈະມີປະຊາ ຊົງຈຳນວນ ຫ້ອຍໜຶ່ງທີ່ບອກວ່າ ຫ້າມນຳ ໄຊ້ແຮວຫຼຸກຂະນິດ ແລະ ພັນເວັກປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າຜູ້ທີ່ບໍ່ລ່າສັດ ປ່າດັ່ງນັ້ນ ໃນຄວາມຄືດຂອງເຊົາເຈົ້າ ຈຶ່ງ ເຊົາໃຈ ວ່າອາວຸດຫຼຸກຂະນິດ ແລະ ແຮວຫຼຸກຂະ

ຜູ້ໃຫ້ສຳພາດຈຳນວນ 343 ຄົນຖືກຕັ້ງຄົນ
ທາມວ່າ ຂື້-ຂາຍສັດປ່າ ຜິດກົດໝາຍບໍ່ (ໃຫ້ເບີ່ງກາບພິກ ຫຼື Q27), ເຫັນວ່າມີເຖິງ 95%
ຕອບວ່າ ການຊື້-ຂາຍສັດປ່າ ຜິດກົດ ໝາຍ.
ຄຳຕອບນີ້ເປັນສິ່ງບໍ່ ບອກວ່າປະຊາຊົນ ບັນດາເຜົ່າຮູ້ວ່າ ຂື້-ຂາຍ ສັດປ່າເປັນສິ່ງ ຫຼືຜິດ
ກົດໝາຍ, ແຕ່ຍົງມີປະຊາຊົນຈຳນວນໜຶ່ງ ຫຼື
ບອກວ່າການຊື້-ຂາຍສັດປ່າ ບໍ່ຜິດກົດ ໝາຍ,
ຢ້ອນເຂົາເຈົ້າຄືດວ່າສັດປ່າຂະນິດນັ້ອຍ ເຊັ່ນ:
ໝູ້, ກະຮອກ ແລະ ນິກຊະ ນິດນັ້ອຍ ແມ່ນສາ
ມາດຂື້-ຂາຍໄດ້. ສາເຫດທີ່ປະຊາຊົນ ບັນດາ
ເຜົ່າຕອບແນວນີ້ ກໍ່ຢ້ອນວ່າເຂົາເຈົ້າບໍ່ເຂົ້າ ໃຈ
ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຢ່າງເລີກ ເຊິ່ງ.

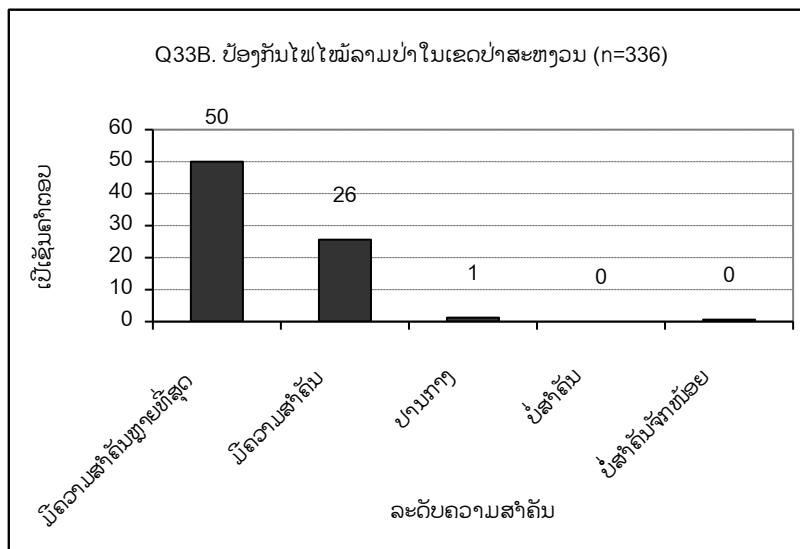
ພວກເຮົາຖາມປະຊາຊົນຈຳນວນ 337 ຄົນ
ວ່າຜູ້ທີ່ລ່າສັດປ່າແບບຜິດກົດໝາຍ ຄວນຖືກ
ລົງໂທດແບບໃດ (ໃຫ້ເບີ່ງກາບພິກທີ Q28).
ປະກິດວ່າ 36% ຕອບວ່າຄວນຖືກບັບໄໝ,
21% ຕອບວ່າລົງໂທດຕາມກົດໝາຍ. ປະ
ຊາຊົນບັນດາເຜົ່າຮູ້ເຖິງບົດລົງໂທດ ຕໍ່ການຊື້-
ຂາຍ ສັດປ່າ, ແຕ່ບໍ່ຮູ້ວ່າຮູບການ ປັບໄໝເປັນ
ແບບໃດ. ແຕ່ກໍ່ສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ປະຊາຊົນ
ບັນດາເຜົ່າເຂົ້າໃຈ ເຖິງກົດໝາຍ ແລະ ບົດລົງ
ໂທດ ຂອງການຊື້-ຂາຍ ສັດປ່າ ແຕ່ບໍ່ຮູ້ລະ
ອງດ. ເຖິງວ່າຈະມີປະຊາຊົນຈຳນວນໜຶ່ງ ຫຼື
ບອກວ່າການຊື້-ຂາຍ ສັດປ່າ ບໍ່ຖືກລົງໂທດ
ຄົນກຸ່ມນີ້ ອາດຈະບໍ່ຮູ້ ແລະ ອາດແມ່ນພວກ
ທີ່ຂື້-ຂາຍສັດປ່າ.

ພວກເຮົາຖາມ 325 ຄົນວ່າເຂົາເຈົ້າເຈົ້າຮູ້ບໍ່ວ່າຜົນຮັກຍຂອງການຊື້-ຂາຍ ສັດປ່າມີຫຍັງແດ່. ເຫັນວ່າມີເຖິງ 61% ຕອບໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງໜຶ່ງຄຳຕອບ, 7% ຕອບຖືກສອງຄຳຕອບ ແລະ 32% ຕອບວ່າບໍ່ຮູ້. ສະແດງວ່າຄົນບໍ່ຮູ້ເຖິງ ຜົນກະ

ທີ່ ຂອງການຊື້-ຂາຍ ສັດປ່າ, ດັ່ງນັ້ນໄດ້ສະແດງອອກໃນຈຳນວນ 32% ທີ່ ຕອບວ່າເຂົ້າເຈົ້າບໍ່ຮູ້. ໃນຈຳນວນຜູ້ທີ່ ຕອບວ່າບໍ່ຮູ້ ແມ່ນຍັອນວ່າເຂົ້າເຈົ້າ ບໍ່ໄດ້ລ່າສັດປ່າ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຊື້-ຂາຍ ສັດປ່າ.

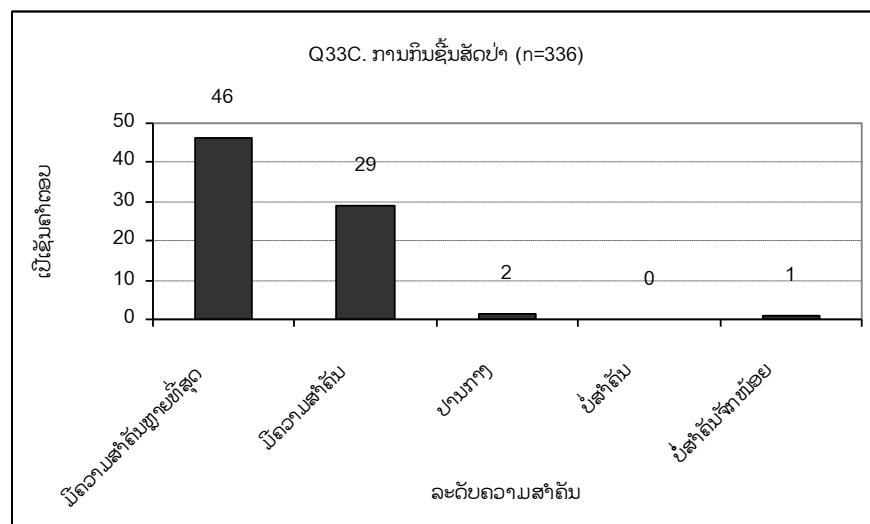
50% ຂອງຈຳນວນ 335 ຄືນຖືກຕັ້ງຄຳຖາມວ່າ ການຊື້ຂຶ້ນສັດປ່າ ເປັນສິ່ງທີ່ຜິດບໍ. ເຫັນວ່າ, 34% ຕອບວ່າເຫັນດີ ທີ່ສຸດວ່າ ການຊື້ຂຶ້ນສັດປ່າ ເປັນສິ່ງທີ່ຜິດ. ສະແດງວ່າ, ປະຊາຊົນຮູ້ເຖິງກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ, ເຖິງ ແມ່ນວ່າຈຳມີປະຊາຊົນຈຳນວນ 10% ຈຳຕອບວ່າບໍ່ເຫັນດີ ຍັອນເຂົ້າເຈົ້າຄືດວ່າ ການຊື້-ຂາຍ ສັດປ່າ ຊະນິດ ນ້ອຍເຊັ່ນ: ກະຮອກ, ຫຼູ້, ນິກນັ້ອຍ ແລະ ອື່ນໆ ສາມາດຊື້-ຂາຍໄດ້. ແຕ່ວ່າມີເຖິງ 99% ຕອບ ເປັນສູງດູງວັນວ່າ ບໍ່ໃຫ້ມີ ການຊື້-ຂາຍສັດປ່າ.

ພວກເຮົາຖາມ 336 ຄືນວ່າ ການປ້ອງ ວັນໄຟລາມປ່າບໍ່ໃຫ້ລາມເຂົ້າ ເຂດ ຫວາ ຫ້າມເດັດຂາດຂອງປ່າສະຫງວນ ເປັນ ສິ່ງຈຳເປັນສຳລັບເຂົ້າເຈົ້າບໍ (ໃຫ້ເບິ່ງ ການບົຟກີກທີ່ Q33B). ເຫັນວ່າ 50% ຕອບວ່າຈຳເປັນທີ່ສຸດ, 26% ຕອບວ່າຈຳ ເປັນ. ປະຊາຊົນອາດຈະຄືດເຖິງວ່າສະ ຫງວນທີ່ຫຼາຍບ້ານສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ຍຸ່ບ້ານ ຂອງເຂົ້າເຈົ້າເພື່ອເປັນບ່ອນ ຫາປາ ເພື່ອ ການນຳໄຊພາຍໃນຄອບຄົວ ດັ່ງນັ້ນ, ເຂົ້າເຈົ້າຈຶ່ງບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄປ ຫາປາຢູ່

ໄກ. ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນຄືດວ່າ ເຂດຫວັງຫ້າມອາດ ຈະ ໃຫ້ປະໂຫຍດວັບເຂົ້າເຈົ້າໄດ້ ຄືກັບວັງ ສະຫງວນ.

ພວກເຮົາຖາມ 336 ຄືນວ່າການ ກິນຂຶ້ນສັດປ່າ ມີຄວາມສຳຄັນ ສຳ ລັບເຂົ້າເຈົ້າບໍ (ໃຫ້ເບິ່ງການບົຟກີກ ທີ່ Q33C). ປະກິດວ່າ 46% ຕອບ ວ່າສຳຄັນທີ່ສຸດ, ຕອບວ່າ ມີຄວາມ ສຳຄັນ 29%. ເຫັນວ່າ 75% ເຫັນ ຄວາມຈຳເປັນ ຂອງ ສັດປ່າ ທີ່ເປັນ ແຫ່ງອາຫານທີ່ຈຳເປັນສຳລັບເຂົ້າ ເຈົ້າ.

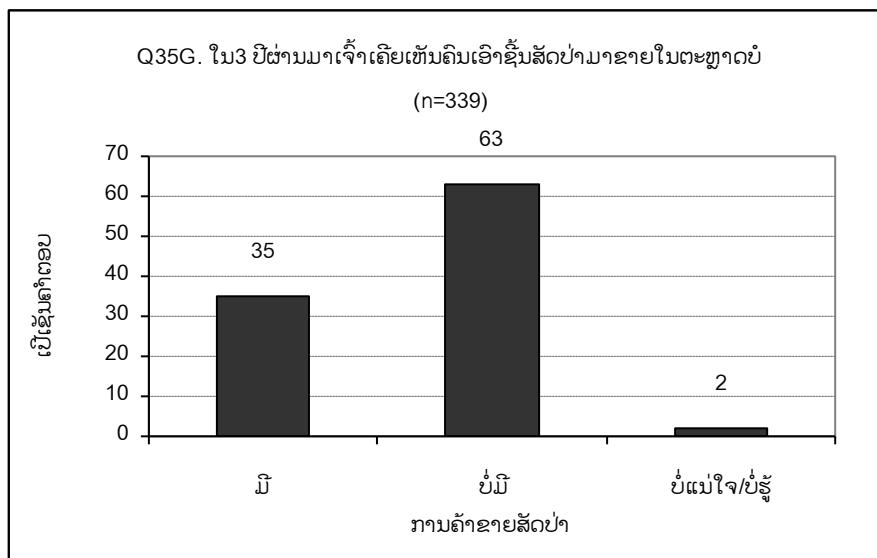

ພວກເຮົາຖາມ 331 ຄົນວ່າ ການອະນຸລັກສັດປ່າ ເພື່ອໃຫ້ມີໄຊຕະຫຼອດໄປ ເປັນສິ່ງຈະເປັນບໍ່ (ໃຫ້ເບື່ງການບົຟກທີ Q33D). ເຫັນວ່າ 25% ຕອບວ່າສຳຄັນທີ່ສຸດ, 25% ຕອບວ່າສຳຄັນ ແລະ 18% ຕອບວ່າ ບໍ່ຈະເປັນ. ໃນຈຳນວນ 18% ທີ່ຕອບວ່າບໍ່ຈະເປັນ ອາດເປັນກຸ່ມຄົນທີ່ ບໍ່ໄດ້ກິນຂຶ້ນສັດປ່າ ແລະ ບາງຄົນກໍບໍ່ຮູ້ວ່າ ສັດປ່າມີຄວາມຈະເປັນຕໍ່ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ຫຼືຢູ່ທ່າງໄກສອກຫຼືກ. ດັ່ງນັ້ນ, ເຊົາເຈົ້າຈຶ່ງຄົດວ່າ ມັນບໍ່ມີຄວາມຈະເປັນ ຫຼືຈະອະນຸລັກເສື້ອໂຄ່ງ.

ພວກເຮົາຖາມ 342 ຄົນວ່າເຊົາເຈົ້າຮູ້ບໍ່ ວ່າຜູ້ໄດ້ສົມຄວນ ຫຼືຈະໄດ້ກິນສັດປ່າ. ເຫັນວ່າ 42% ຕອບວ່າໝົດຫຼຸກຄົນ ສົມຄວນຈະໄດ້ກິນ, ບໍ່ມີຄວາມສຳຄັນສຳລັບໃຜ ແລະ ບາງຄົນກໍຕອບວ່າບໍ່ຮູ້. ຄົນທີ່ຕອບວ່າ ການກິນສັດປ່າຈະເປັນ ສຳລັບໝົດຫຼຸກຄົນ ແມ່ນຍ້ອນວ່າເຊົາເຈົ້າເຫັນ ຄົນສ່ວນໃຫຍ່ ກິນຂຶ້ນສັດປ່າ, ບາງຄົນກໍໄຊສັດປ່າ ເພື່ອເປັນຍາວິວພະຍາດ, 32% ຕອບວ່າມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ໝົດຫຼຸກຄົນ ແລະ 24% ຕອບວ່າ ສັດປ່າມັນມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ ປະຊາຊົນ ຫ້ອງຖິ່ນ ຫຼືຢູ່ທ່າງໄກສອກຫຼືກ.

ພວກເຮົາຖາມ 340 ຄົນວ່າງ່າຍ ຫຼື ຍາກສຳລັບເຊົາເຈົ້າ ຫຼືຈະລາຍງານເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼືກ່ຽວຂ້ອງ ຖ້າເຊົາເຈົ້າພົບເຫັນ ຄົນທີ່ລ່າສັດປ່າ ແບບຜິດກິດໝາຍ. ເຫັນວ່າມີເຖິງ 70% ຕອບວ່າງ່າຍ, ແຕ່ຍັງມີ 26% ຕອບວ່າຍາກ. ຄຳຖາມດັ່ງກ່າວ, ເປັນຄຳຖາມທີ່ຂອນຂ້າງ ຕອບຍາກ. ສຳລັບຊົນເຜົ່າລາວລຸ່ມ ແລະ ຂະມູແລວ ແມ່ນເປັນເລື້ອງງ່າຍ ຫຼືຈະ ລາຍງານຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່, ແຕ່ບໍ່ແມ່ນເລື້ອງງ່າຍສຳລັບເຜົ່າມື່ງ. ເພາວ່າເຜົ່າມື່ງ ຈະບໍ່ລາຍງານຜູ້ໄດ ຫຼືຢູ່ບ້ານ ຂອງເຊົາເຈົ້າ, ແຕ່ໂດຍລວມແລວມັນເປັນການຍາກທີ່ຈະລາຍງານ ສຳມະຊີກ ໃນຄອບຄົວ.

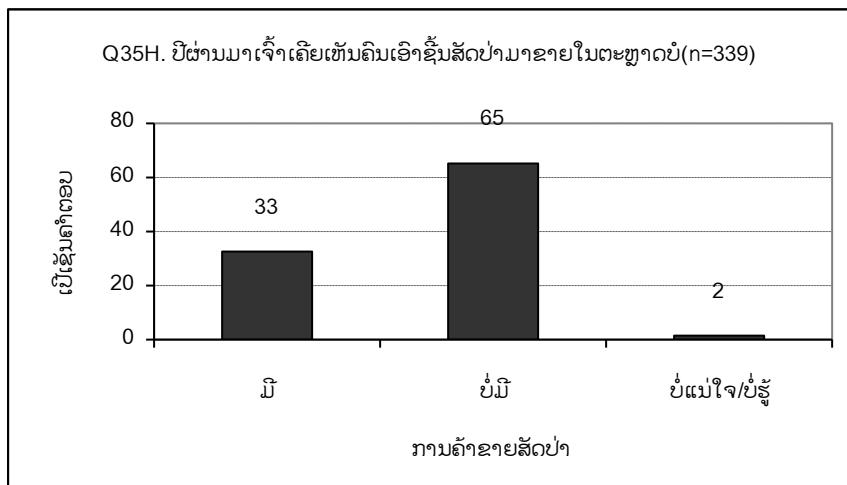
340 ຄົນທີ່ຖືກຕັ້ງຄຳຖາມວ່າ ວ່າຍ ຫຼື ຍາກສຳລັບເຊົາເຈົ້າ ຫຼືຈະເຊົາຂຶ້ນສັດປ່າ. ເຫັນວ່າມີເຖິງ 58% ຕອບວ່າ ວ່າຍ, ແຕ່ຍັງມີ 38% ຕອບວ່າຍາກ. ຜູ້ທີ່ຕອບວ່າງ່າຍ ມີຄວາມແຕກຕ່າງຈາກຜູ້ທີ່ຕອບວ່າຍາກ ຢູ່ບ່ອນວ່າ: ຜູ້ທີ່ມີເສດຖະກິດຄອບຄົວດີ ແລະ ມີເງິນພຽງພໍ ບວກກັບວັດທະນະທຳໃນການກິນ ຫຼືຖືກບູກມາແຕ່ນ້ອຍ ເຮັດໃຫ້ເຊົາເຈົ້າຮູ້ສືກວ່າ ຖ້າບໍ່ໄດ້ກິນສັດປ່າຄົງຈະເປັນໄປບໍ່ໄດ້.

ໃນຈຳນວນ 339 ຄົນທີ່ ພວກເຮົາ ຖາມວ່າ ວ່າຍ ຫຼື ຍາກ ຫຼືຈະຢູ່ດັຕິ ການຖາງໄຮ່. ເຫັນວ່າມີເຖິງ 61% ຕອບວ່າ ຍາກທີ່ຈະຢູ່ດັຕິ ການຖາງໄຮ່, ແຕ່ຍັງມີ 32% ຕອບວ່າງ່າຍ. ຄວາມແຕກຕ່າງ ຂອງຜູ້ທີ່ຕອບຄຳຖາມ ເປັນຍ້ອນ ວ່າປະຊາຊົນບາງຄົນ ມີເນື້ອທີ່ກະສິກຳຄົງທີ່ຈະກັດຍ້ອນທີ່ຕັ້ງທາງພູມສາດ.

ໃນຈຳນວນ 339 ທີ່ຖືກຖາມວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ປະກິດເຫັນການ ຂຶ້-ຂາຍ ສັດປ່າ ຢູ່ຕາມ ຕະຫຼາດ ຕາມບ້ານ ຂອງເຂົາເຈົ້າບໍ່ ໃນໄລຍະ 3 ປີທີ່ຜ່ານມາ. ເຫັນ ວ່າ 63% ຕອບ ວ່າ: ບໍ່ເຄີຍເຫັນ, ໃນຂະນະທີ່ 35% ຕອບວ່າເຄີຍເຫັນ. ແລະ ດີເຫາມ ຕື່ມອີກ 339 ຄົນ ໃນໄລຍະ 1 ປີທີ່ຜ່ານມາເດ. ເຫັນວ່າມີ 65% ຕອບ ວ່າ ບໍ່ເຄີຍ ເຫັນ ແລະ 33% ຕອບ ວ່າເຄີຍເຫັນ (ໃຫ້ເບິ່ງກາບພິກທີ Q 35H). ສົມຫຼູບລະຫວ່າງ 2 ການພິກແລ້ວຜົນຂອງການໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ດ້ານການອະນຸລັກ ສາມາດຮັດ ໃຫ້ ການຂຶ້-ຂາຍສັດປ່າ ມີການປິ່ງປ່າຍງົງແຕ່ຢູ່ໃນລະດັບໄດ້ນີ້.

336 ຄົນຖືກຖາມວ່າ ໃນໄລຍະສາມບີທີ່ຜ່ານມານີ້ ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຖາງໄຮ່ບໍ່. ເຫັນວ່າ 71% ຕອບວ່າເຂົາເຈົ້າໄດ້ຖາງໄຮ່ ໃນຊ່ວງເວລາ ສາມບີທີ່ຜ່ານມາ, ໃນຂະນະທີ່ 28% ຕອບວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ໄດ້ຖາງໄຮ່. ແລະ ເຮົາຖາມເຂົາວ່າ ໄຮ່ທີ່ຖາງ ຕ້ອງໄດ້ຈຸດບໍ່. ມີເຖິງ 69% ຕອບວ່າຕ້ອງໄດ້ຈຸດ. ເປັນທີ່ຈະແຈ້ງ ແລ້ວວ່າປະຊາຊົນໃນເຂດ ດັ່ງກ່າວ ບໍ່ມີນາຄົງທີ່ ເຊິ່ງເຂົາ ເຈົ້າຕ້ອງຮັດໄຮ່ ເພື່ອປຸກເຂົ້າໃຫ້ຢູ່ພົກພັບຄວາມ ຕ້ອງ ການ.

ຈຳນວນ 251 ຄົນຖືກຖາມວ່າ ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໄປເອົາຫຍ້ງແດ່ ຢູ່ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນັ້ນແອດ - ພູເລີຍ ເພື່ອມານຳໄຊ້ເຂົ້າໃນຊີວິດປະຈຳວັນ. ປະກິດວ່າຄົນສ່ວນໃຫຍ່ ເຊິ່ງມີເຖິງ 75% ຕອບໄດ້ນິ່ງຄຳຕອບ ແລະ ມີ 24% ຕອບ ຖືກສອງຂຶ້.

ພວກເຮົາສອບຖາມ 233 ຄົນວ່າ ເຂົາເຈົ້າສາມາດ ລົງລົດບັນຫາທີ່ມີຕໍ່ ສັດປ່າ ຢູ່ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນັ້ນແອດ - ພູເລີຍມີຫຍ້ງແດ່. ເຫັນວ່າ 75% ຂອງຜູ້ທີ່ໃຫ້ການສຳພາດ ຕອບມາໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງຢູ່ພົກພັບໃຫ້ບັນຫາດຽວ, ຜູ້ທີ່ຕອບໄດ້ສອງບັນຫາກວມເອົາ 24%. ແລະ ພວກເຮົາຍັງສືບຕໍ່ຖາມເຂົາເຈົ້າອີກວ່າ ແມ່ນຫຍ້ງທີ່ເປັນຫາຕໍ່ປ່າໄມ້ຢູ່ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນັ້ນ ແອດ - ພູເລີຍ. ມີເຖິງ 77% ຕອບໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງນິ່ງຂຶ້, ໃນຂະນະທີ່ 21% ຕອບ ຖືກສອງຂຶ້. ນອກຈາກນີ້, ທີ່ມີງານຍັງຖາມປະຊາຊົນ ຈຳນວນ 233 ຄົນວ່າເຂົາເຈົ້າຮູ້ບໍ່ວ່າ ເຂົາເຈົ້າຈະຊ່ວຍປິກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ຢູ່ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນັ້ນ ແອດ - ພູເລີຍໄດ້ແນວໃດ. ເຫັນວ່າມີເຖິງ 78% ຕອບໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ນິ່ງຄຳຖາມ ແລະ ຕອບຖືກສອງຂຶ້ 21%. ແລະ ສຸດທ້າຍພວກເຮົາກໍຖາມປະຊາຊົນ ຈຳນວນ 233 ຄົນວ່າເຂົາເຈົ້າ ຮູ້ບໍ່ວ່າ ເຂົາເຈົ້າຈະຊ່ວຍປິກປັກຮັກສາ ສັດປ່າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ເສືອໂຄ່ງ ຢູ່ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ນ ແອດ - ພູເລີຍໄດ້ແນວໃດ. ເຫັນວ່າມີເຖິງ 93% ຕອບໄດ້ຖືກຕ້ອງ. ສາເຫດທີ່ປະຊາຊົນສາມາດ ຕອບໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງຢູ່ພົກພັບຄຳຖາມດຽວ ກໍ່ຍ້ອນວ່າ ປະຊາຊົນ ຍັງບໍ່ຮູ້ໂຕວ່າ ສັງທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບ ຈາກບ່າໄມ້ມັນມີມະຫາສານ ແລະ ຈຳເປັນຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດ ຂອງເຂົາເຈົ້າ. **ສະຫຼູບແລ້ວວ່າ, ປະຊາຊົນບໍ່ສາມາດອະທິບາຍ ວ່າ**

ປະໂຫຍດຫຍັງແດ່ທີ່ ເຊິ່າເຈົ້າໄດ້ຮັບຈາກປາໄມ້. ມັນຈະເປັນທີ່ ຫົມງານໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ດ້ານການອະນຸລັກ ຈະ ຕ້ອງໄດ້ ພັດທະນາ ກົດຈະກຳໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ເພື່ອຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນເຂົ້າໃຈເຖິງຜົນປະໂຫຍດທີ່ເຊິ່າເຈົ້າ ໄດ້ ຮັບຈາກປາໄມ້ ຢ່າງ ເລີກເຊື່ງ ແລະຢື່ງໄປກວ່ານັ້ນການດຳລົງຊື່ວິດ ຂອງເຊິ່າເຈົ້າ ແມ່ນອາໄສທຳມະຊາດ ໂດຍສະ ເພາະແມ່ນປາໄມ້ ແລະ ສັດປາ.

ຈຳນວນ 223 ຄົນ ຂອງຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ ຖືກຕັ້ງຄຳຖາມວ່າເຊິ່າເຈົ້າ ມີສັດລົງຈັກໂຕ. ເຫັນວ່າຜູ້ຕອບຄຳຖາມ ໄດ້ຕອບວ່າ: ມີຄວາຍ ຈຳນວນ 164 ໂຕ, ວິວ 93 ໂຕ, ຫຼູ 109 ແລະແບ່ 26 ໂຕ. ສັດລົງຈຳນວນດັ່ງກ່າວ ເຈົ້າຂອງຈະລົງຕາມທຳມະຊາດ ໂດຍປ່ອຍສັດ ໄປຕາມພູຕາມປ່າ ເຊິ່ງມີໂອກາດສູງ ຫຼືເສືອໂຄ່ງຈະກິນສັດລົງ ຂອງເຊິ່າເຈົ້າ ເຊິ່ງກໍໃຫ້ເກີດບັນຫາລະຫວ່າງ ຄົນກັບເສືອໂຄ່ງ ເພາະວ່າຄົນຄົດວ່າເສືອໂຄ່ງ ເປັນຕົ້ນເຫດ ຂອງບັນຫາ. ແຕ່ທີ່ຈຶ່ງແລ້ວ ບາງຄົ້ງ ກໍ່ບໍ່ແມ່ນເສືອໂຄ່ງສະເໜີ ໄປທີ່ກິນສັດລົງ ຂອງເຊິ່າເຈົ້າ ອາດຈະເປັນສັດຊະນິດອື່ນ ກໍ່ເປັນໄປໄດ້ ແຕ່ປະຊາຊົນ ມັກໂຫດແຕ່ເສືອໂຄ່ງໂລດ, ບັນຫາດັ່ງກ່າວແມ່ນຍັອນ ປະຊາຊົນ ເອົາສັດໄປລົງ ຢູ່ປ່ອນເສືອໂຄ່ງອາໄສ ແລະ ປະຊາຊົນລ່າສັດຈຳພວກ ຫຼືເປັນອາຫານ ຂອງເສືອໂຄ່ງແບບ ດັບສູນ ເຊິ່ງຮັດ ໃຫ້ເສືອໂຄ່ງບໍ່ມີອາຫານພຽງພໍ (ສັດທີ່ເປັນອາຫານ ຂອງເສືອໂຄ່ງ ປະກອບມີ: ກວາງ, ກະທົງ, ເຢືອງ, ຫຼູປ່າ, ພານ ແລະອື່ນໆ). ເມື່ອເສືອໂຄ່ງ ມີອາຫານບໍ່ພຽງພໍແລ້ວ ຄົນເຮີຍັງບໍ່ອຍ ສັດລົງໄປໄກເສືອອີກ ມັນກໍ່ເປັນເງື່ອນໄຂສະດວກຫຼືເສືອຈະກິນສັດ ລົງ.

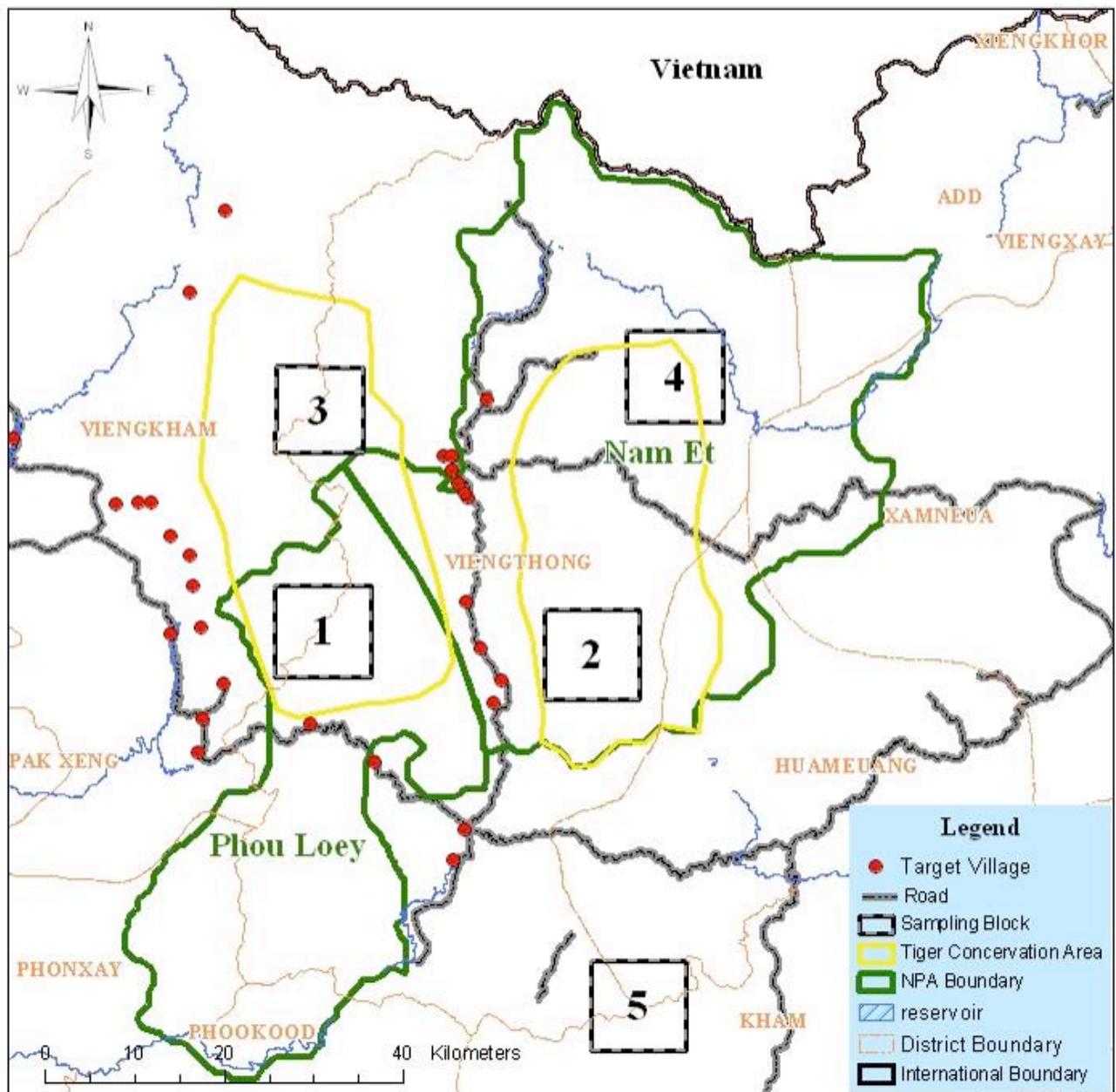
ເອກະສານອ້າງອີງ

- Duckworth, J. W., R. E. Salter, and K. Khounboline 1999. Wildlife in Lao PDR: 1999 Status Report. The World Conservation Union (IUCN), Wildlife Conservation Society (WCS) and Centre for Protected Areas and Watershed Management (CPAWM), Vientiane.
- Jacobson, H. A., J. C. Kroll, R. W. Browning, B. H. Koerth, and M. H. Comcay. 1997. Infrared-triggered Cameras for Cesusing White-tailed Deer. Pages 547-556. Wildlife Foc Bull.
- Johnson, A., C. Vongkhamheng, M. Hedemark, and T. Saithongdam. 2006. Effects of human-carnivore conflict on tiger (*Panthera tigris*) and prey populations in Lao PDR. Animal Conservation **9**:421-430.
- Johnson, A., C. Vongkhamheng, M. Hedemark, and T. Saythongdum. 2004. The status of tiger, prey and human-tiger conflict in the Nam Et - Phou Louey National Protected Area. Wildlife Conservation Society, Vientiane.
- Saypanya, S. 2006. Field trip report on signboard establishment in the Nam Et-Phou louei National Protected Area Viengkham District, Luang Prabang Province and Viengthong District, Huaphanh Province. Report.
- Saypanya, S., T. Hansel, and S. Duangsavanh. 2005. Mass media conservation outreach in Lao PDR.
- Vannalath, S., and T. Hansel. 1999. Basic Training in Biodiversity Conservation, Extension and Protected Area Demarcation Nam Ha NBCA Luang Namtha Province. Pages 1-22. WCS, Vientiane.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ບັນດາບ້ານເບື້າໝາຍ

Survey villages (Viengthong district)					
No	ເມືອງວຽງຫອງ	Viengthong District	# househould	# sample site	
1	ລົອງຈົວບໍ່າ	LongNgaPah	56	3.24	17
2	ບວມຟາດ	BouamFart	46	2.84	16
3	ນຳເນີນ	NamNern	41	2.64	16
4	ໄພນຊອງ	Ponsong	58	3.32	17
5	ນຳປຸງ	NamPhung	59	3.36	18
6	ສັນອົງ	SunOng	42	2.68	16
7	ຫ້ວຍສະກອນ	HuaySaNgon	34	2.36	14
8	ນຳງາວ	NamNgao	45	2.8	16
9	ສາກົກ	SaGok	42	2.68	16
10	ທາດ	Tart	50	3	17
					163
Survey villages (Viengkham district)					
No	ເມືອງວຽງຄຳ	Viengkham District	# househould	# sample site	
1	ນາບີ່ງ	NaBeung	104	5.16	20
2	ຜາແດງ	PhaDaeng	58	3.32	17
3	ບຸງຫັກວ	PhungTao	21	1.84	11
4	ບາກລາວ	PakLao	59	3.36	18
5	ຫ້ວຍໂກນ	HuayGorn	50	3	17
6	ນາວນ	Naven	58	3.32	17
7	ພູກອາງ	PhuKong	59	3.36	18
8	ບວມນີ້	BouamMi	67	3.68	18
9	ດອນເງິນ	DonNgern	67	3.68	18
10	ນານ້ອຍ	NaNoi	67	3.68	18
					173
Military camps					
No	ຄ້າຍ	Viengthong District	# househould	# sample site	
1	ກອງພັນ 585	Military camp 585	70	3.8	18
2	ກບ ທະຫານເມືອງ	District Military Office	60	3.4	18
3	ກອງ 15	Military camp 15	53	3.12	17
No	ຄ້າຍ	Viengkham District	# househould	# sample site	
1	ກບ ທະເມືອງ	District Military Office	50	3	17
2	ກອງ 27	Military camp 27	40	2.6	15
					85

ເຮືອກສານຊ້ອນທ້າຍ 2: ແຜນທີ່ບ້ານ ແລະ ຄ້າຍທະຫານ.

ເຮັດສານຊັ້ນທ້າຍ 3: ແບບຟອມສຳພາດ

ແບບຟອມເຕັມຂຶ້ນ ອາວນກີບຫຼູ້ຂອງປະຊາຊົນດໍລັບພະຍາກອນທ່ານະຊາດ ປ່າສະຫງົວນ ແຫ່ງຊາດ NEPL

ຊື່ຜູ້ອໍານາຄ:

ເພົ່ານ:

ເມືອງ:

1. ເພດຂອງຊື່ຜູ້ອໍານາຄ	☐ ລົງ	☐ ຊາຍ			
2. ເຈົ້າເຫັນຕີໃຫ້ຜູ້ອໍານາຄບໍ?	☐ ທັນດີ	☐ ບໍ່ເຫັນດີ			
3. ອາຍຸເຈົ້າຫັກປີ?	☐ 14-18	☐ 19-30	☐ 31-45	☐ >60	☐ 46-60
4. ເຈົ້າເປັນຄົນຊົນຊາວຫຍັງ?	☐ ລາວລູ່ບ	☐ ລາວເຫິງ	☐ ລາວຫຼາງ		
ຂັບເຕົ້າ					
5. ອາຊີບຫຼັກ ຂອງເຈົ້າແມ່ນຫຍັງ?	☐ ຊາວກະລິກອນ	☐ ຖຸ	☐ ທະຫາຍານ		
	☐ ຕີ່ຫຼຸດ	☐ ນັກຮຽນ			
ຂັບເຕົ້າ					
6. ທ່ານອາໄສຢູ່ໄດ້	☐ ໃນເມືອງ	☐ ຕັ້ງ	☐ ສະນະ		
	☐ ນອກເມືອງ				
7. ເຈົ້າຮູ້ປ່ວກວານພາດ ຂອງການອ່ານວັດ ແມ່ນຫຍັງ?	☐ ການອ່ານຫຼັງຫຼັມ				☐ ການປົກປັນກັກຄາ
	☐ ການປົກປັນຫຼັງຫຼັມ				☐ ຢັ້ງ
8. ສະພາບລົ້ມປ່າໄນໄລຍະ 10 ປີທີ່ຜ່ານນາເປັນແນວໃດ?	☐ ໜີ້ບໍ່ເປັນ	☐ ລົດລົງ	☐ ຢັ້ງລົ້ມຫຼັງ		
9. ເປັນຫຍັງລົ້ມປ່າ ທີ່ຈຸດລົງ?	☐ ຄົນຄົດລ່ວມພັດທຶນ	☐ ຄົນຄົດລ່ວມຫຼັງຂອງໃຫຍ			
	☐ ຄົນຫາແຍຍຍາດ ດີເລັດເອົາ	☐ ຢໍ່ປະຕິບັດລະບູງການໃນການນັ້ນໄສ			
ຂັບເຕົ້າ					
10. ເຈົ້າຄືໄດ້ຍືນລົ້ມປ່າຫຼືປ່າເສື້ອໄໝ່ຫຼັງນີ້?	☐ ເຈົ້າ	☐ ບໍ່			
11. ເສື້ອໄໝ່ເປັນໄດ້ແນວໃດ?	☐ ປົກ	☐ ບໍ່ປົກ			
12. ເຈົ້ານັກເສື້ອໄໝ່ຫຼັງນີ້?	☐ ປົກ	☐ ບໍ່ປົກ			
13. ຂໍອນຫຍັງ?	☐ ມັນເປັນລັດຮ້າຍ	☐ ມັນກິນລັດລົງ	☐ ເປັນລັດທີ່ສະລັງຈາກ		
	☐ ສັກາລາຄາ ຈຳລັກມຸນຫາງໆຫຼືປະຊາດ				
	☐ ເປັນລັດທີ່ຂົວກາເຮົານັ້ນ	☐ ເປັນຕົວແທນຂອງພະລັງອ໌ຫາດ			
ຂັບເຕົ້າ					
14. ເຈົ້າຄືວ່າເສື້ອຢູ່ໃນອະຖານາຍເປົ້າການສຸນເພີ້ນຫຼັງ?	☐ ເຈົ້າ	☐ ບໍ່	☐ ຢັ້ງ		
15. ເຈົ້າຄືວ່າແມ່ນຫຍັງເປັນໄພເສື້ອຫຼູ້ທີ່ຜ່ານທີ່ສຸດດ້ວຍເສື້ອໄໝ່ຫຼັງ?	☐ ທີ່ລາຍປ່າໄມ້	☐ ຢັ້ງ	☐ ສັດຖາງຫຼືປະຊາດ		
	☐ ລ່າໂສືອໄສ່ງເປົ້າເປັນຄືນຄົດ	☐ ກັບລະເບີດ			
	☐ ລ່າສັດທີ່ເປັນອາຫານມັນຄົນຂອບເຮດ ເພື່ອເປັນອາຫານ				
ຂັບເຕົ້າ					

16. ពីកិច្ចរាយនៃប្រជាជាតិដែលត្រូវបានដាក់ឡើងមេនៅតីខោត្រូវឡើងទៀត? អំពី
- ទាំងឡាយបានប័ណ្ណ ប៉ែង តែតុលាងទាំងឡាយ
 ទាំងឡាយដែលបានប័ណ្ណតាម នគរលេខាធិក
 ទាំងឡាយដែលបានប័ណ្ណតាមប័ណ្ណខេត្តចំណែក នគរប័ណ្ណតាមប័ណ្ណខេត្ត
17. ពីកិច្ចរាយនៃប្រជាជាតិដែលត្រូវបានដាក់ឡើងមេនៅតីខោត្រូវឡើងទៀត? អំពី
- ទាំងឡាយបានប័ណ្ណ ប៉ែង តែតុលាងទាំងឡាយ
 ទាំងឡាយដែលបានប័ណ្ណតាម នគរលេខាធិក
 ទាំងឡាយដែលបានប័ណ្ណតាមប័ណ្ណខេត្តចំណែក នគរប័ណ្ណតាមប័ណ្ណខេត្ត
18. ពីកិច្ចរាយនៃប្រជាជាតិដែលត្រូវបានដាក់ឡើងមេនៅតីខោត្រូវឡើងទៀត? អំពី
- ខ្លួន ប៉ែង
19. សម្រាប់ការបង្កើតការងារ ឈ្មោះ 0524 តើ? អំពី
- បានបង្កើតឡើង បានបង្កើតឡើង បានបង្កើតឡើង
 បានបង្កើតឡើង បានបង្កើតឡើង បានបង្កើតឡើង
 និងបានបង្កើតឡើង និងបានបង្កើតឡើង និងបានបង្កើតឡើង
20. បានបង្កើតឡើងនៅតីខោត្រូវ? អំពី
- បានបង្កើតឡើង បានបង្កើតឡើង បានបង្កើតឡើង
21. បានបង្កើតឡើងនៅតីខោត្រូវ? អំពី
- បានបង្កើតឡើង បានបង្កើតឡើង បានបង្កើតឡើង
22. ពីកិច្ចរាយនៃប្រជាជាតិដែលត្រូវបានដាក់ឡើងមេនៅតីខោត្រូវលម្អិត 0524? អំពី
- ការងារខាងក្រោម គុណភាព ប៉ែង
23. ពីកិច្ចរាយនៃប្រជាជាតិដែលត្រូវបានដាក់ឡើងមេនៅតីខោត្រូវលម្អិត? អំពី
- ការងារខាងក្រោម គុណភាព ប៉ែង
 ក្នុងប្រជាជាតិ
24. ម៉ោងនៃប្រជាជាតិដែលត្រូវបានដាក់ឡើងមេនៅតីខោត្រូវលម្អិត? អំពី
- 1/5-31/10 1/1-30/4 1/11-31/12
 1/8-31/10 ប៉ែង
25. ថ្ងៃនៃប្រជាជាតិដែលត្រូវបានដាក់ឡើងមេនៅតីខោត្រូវលម្អិត អំពី
- 2 ពីរខែ 3 ពីរខែ 4 ពីរខែ
 5 ពីរខែ 6 ពីរខែ 12 ពីរខែ ប៉ែង
26. ពីកិច្ចរាយនៃប្រជាជាតិដែលត្រូវបានដាក់ឡើងមេនៅតីខោត្រូវលម្អិត? អំពី
- នគរប័ណ្ណតាមប័ណ្ណ នគរប័ណ្ណ នគរប័ណ្ណ
 ប៉ែង នគរប័ណ្ណតាមប័ណ្ណ នគរប័ណ្ណតាមប័ណ្ណ
 បានបង្កើតឡើង នគរប័ណ្ណតាមប័ណ្ណ

34. រាយការណ៍ដឹងទិន្នន័យប្រជាពលរដ្ឋ មិនទាន់ត្រូវបានស្វែងរកថា តើម្ចាស់

☐ តិចខ្លួនពីរឿង	☐ មេដ្ឋាននិងក្នុងក្រោមផ្ទះ
☐ ទូរសព្ទ	☐ ដែកនាំជាមួយនាម
☐ អារម្មណ	

ខ្លួន

35.

ខែមុនចាប់ពីថ្ងៃទី ២០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៩ ដល់ថ្ងៃទី ៣០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៩ នៅក្នុងខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៩ តាមព័ត៌មានដែលត្រូវបានបញ្ជាក់

	រៀល	បាន	បានទិន្នន័យ
៦ ការលើករារណ៍ដឹងទិន្នន័យប្រជាពលរដ្ឋ មិនទាន់ត្រូវបានស្វែងរក	☐	☐	☐
៧ គុណភាព-ភាពខ្លួនប្រជាពលរដ្ឋ	☐	☐	☐
៨ ការលើករារណ៍ដឹងទិន្នន័យប្រជាពលរដ្ឋ មិនទាន់ត្រូវបានស្វែងរក	☐	☐	☐
៩ គុណភាពប្រជាពលរដ្ឋ នៅក្នុងខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៩	☐	☐	☐
	ដី	ប៉ែ	បានទិន្នន័យ
៩ ៣ បីពីចំណោមប្រជាធិបតេយ្យនៃការងារការងារការងារ	☐	☐	☐
១៩ ៣ បីពីចំណោមប្រជាធិបតេយ្យនៃការងារការងារ	☐	☐	☐
២៩ ៣ បីពីចំណោមប្រជាធិបតេយ្យនៃការងារការងារ	☐	☐	☐
៣៩ ៣ បីពីចំណោមប្រជាធិបតេយ្យនៃការងារការងារ	☐	☐	☐
៤៩ ៣ បីពីចំណោមប្រជាធិបតេយ្យនៃការងារការងារ	☐	☐	☐
៥៩ ៣ បីពីចំណោមប្រជាធិបតេយ្យនៃការងារការងារ	☐	☐	☐
៦៩ ៣ បីពីចំណោមប្រជាធិបតេយ្យនៃការងារការងារ	☐	☐	☐
៧៩ ៣ បីពីចំណោមប្រជាធិបតេយ្យនៃការងារការងារ	☐	☐	☐
៨៩ ៣ បីពីចំណោមប្រជាធិបតេយ្យនៃការងារការងារ	☐	☐	☐
៩៩ ៣ បីពីចំណោមប្រជាធិបតេយ្យនៃការងារការងារ	☐	☐	☐
និងការងារដីដែលបានបញ្ជាក់:	☐ ស្នើសុំបញ្ជី	☐ ស្នើសុំការងារ	☐ ស្នើសុំបញ្ជី
	☐ ចាតិំបិះ	☐ ចាតិំបិះ	☐ ស្នើសុំបញ្ជី
	☐ ចាតិំបិះ	☐ ចាតិំបិះ	☐ ស្នើសុំបញ្ជី
	☐ និងការងារ		
	☐ តែងតាំង		

36 ທ່ານເຕືອ ໄດ້ລິນ ປີ ໄດ້ເຫັນການໄສ່ອະນາກງ່າວກໍບໍ່ ການອະນຸລັກສົດປາ ແລະ ເຕືອໄສ່ງ ຈາກສິ່ງດ້າງງວ່າມີບໍ່?

	ຕົບ	ບໍ່ຕົບ	ບໍ່ແນໃຈ/ບໍ່ຮູ້
--	-----	--------	----------------

- ກ ປົບຍັດການສື່-ຂາຍສົດປາ
- ຂ ແຜນໄປໂຄສະເຕີສົດປາ
- ຄ ໄດ້ລິນການໄສ່ອະນາຫາງວິຫຍະຍຸ
- ງ ເຫັນການສະແດງອະຫອນເລື່ອງການ
ອະນຸລັກຢູ່ບັນ
- ຈ ເຫັນຈາກອຸປະກອນໄສ່ອະນາຂຶ້ນງາງ
ປຶ້ມນິຫານ, ປຶ້ມເຄື່ອງ, ສະດີກເຕີ...

	ຕົບ	ບໍ່ຕົບ	ບໍ່ແນໃຈ/ບໍ່ຮູ້
--	-----	--------	----------------

- ກ ປົບຍັດການສື່-ເຕືອໄສ່ງ
- ຂ ແຜນໄປໂຄສະເຕີ-ເຕືອໄສ່ງ
- ຄ ໄດ້ລິນການໄສ່ອະນາກງ່າວກໍບໍ່ເຕືອໄສ່ງຫາງ
ວິຫຍະຍຸ
- ງ ເຫັນການສະແດງອະຫອນເລື່ອງການ
ອະນຸລັກເຕືອໄສ່ງຢູ່ບັນ
- ຈ ເຫັນຈາກອຸປະກອນໄສ່ອະນາຂຶ້ນງາງ
ປຶ້ມນິຫານ, ປຶ້ມເຄື່ອງ, ສະດີກເຕີ...

37 ເຈົ້າໄດ້ຮັບປະໄຫລດຫຍຸງແດ່ຈາກປ່າອະນະຫງວ່າມີແຫ່ງຊາດ ນັ້ນແດວ-ພູເລີຍ?

38 ທ່ານຈ່າແມ່ນຫຍຸງທີ່ເປັນໄພຂຶ້ນຊຸ່ ດໍາປ່າໄນ້ ຢູ່ປ່າອະນະຫງວ່າມີແຫ່ງຊາດນັ້ນແດວ-ພູເລີຍ?

39 ທ່ານຈ່າແມ່ນຫຍຸງທີ່ເປັນໄພຂຶ້ນຊຸ່ ດໍາສົດປາ ຢູ່ປ່າອະນະຫງວ່າມີແຫ່ງຊາດນັ້ນແດວ-ພູເລີຍ?

40 ເຈົ້າຈີວ່າເຈົ້າສາມາດຮູ້ລັບປຶກປັກກັບອາປາ ໃນປ່າອະນະຫງວ່າມີແຫ່ງຊາດນັ້ນແດວ-ພູເລີຍໄດ້ແນວໄດ?

41 ເຈົ້າຈີວ່າເຈົ້າສາມາດຮູ້ລັບປຶກປັກກັບອາປາ ໃນປ່າອະນະຫງວ່າມີແຫ່ງຊາດນັ້ນແດວ-ພູເລີຍໄດ້ແນວໄດ?

42 ດອນທີ່ພະນັກງານປ່າອະນະຫງວ່າມີແຫ່ງຊາດ ແລະ ອົງການອະນຸລັກສົດປາລົງມາໄສ່ອະນາກົມໄສ່ອງການອະນຸລັກຢູ່ບັນ ເຈົ້າໄດ້ຮັບປະໜັບຟັງປ່າ?

43 ເຈົ້າມີອາຍຸຍິງໄດ?